

Umenie a kultúra

Hudobná výchova

Výtvarná výchova

Názov školy	Základná škola Mierová		
Adresa	Mierová 46, 821 05 Bratislava Ružinov		
Riaditeľka školy	RNDr. Naděžda Točená		
Cyklus	1. cyklus	2. cyklus	3. cyklus
Koordinátor pracovného tímu	Mgr. Gabriela Mordačiková	Mgr. Monika Sťahuliaková	Mgr. Monika Sťahuliaková
Použitá literatúra	Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie (ďalej len „ŠVP“) schválený dňa 31. 3. 2023 pod č. 2023/831:7-A2140		
Platnosť dokumentu	Zavedenie od šk. roka 2026/2027 od 1. ročníka		
Vypracovanie dokumentu	September 2025 - júl 2026		
Grafická úprava	Mgr. Gabriela Mordačiková		
Kontakt	Email	info@zsbamierova.iedu.sk	
	Telefónne číslo	0911 080 206	

UMENIE A KULTÚRA - charakteristika vzdelávacej oblasti

Vzdelávacia oblasť poskytuje možnosť na spoznávanie sveta cez univerzálne formy ľudského vyjadrovania. Rozvíja osobnosť žiaka vo všetkých základných oblastiach – kognitívnej, afektívnej a psychomotorickej. Umožňuje prepájanie rôznorodých poznatkov vzdelávania, pričom ich vnútorne ukotvuje prostredníctvom osobnej skúsenosti z tvorivej činnosti a podnetov z oblasti umenia a kultúry.

Významným špecifikom vzdelávacej oblasti je činnostný prístup vytvárajúci priestor na uplatnenie vlastného videnia sveta, pričom sprostredkúva zážitok a umožňuje jeho zdieľanie. Tým sa vytvára priestor pre utváranie vlastnej identity, ako aj vnímanie a oceňovanie rozmanitosti okolo seba. Vzdelávacia oblasť prispieva k formovaniu pozitívneho a rešpektujúceho vzťahu žiakov ku vzdelávaniu, umeniu a kultúre, a tiež k formovaniu ich individuálnych postojov a hodnotových preferencií. Rovnako ich motivuje k celoživotnému záujmu o umelecké a kultúrne dianie.

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra je reprezentovaná vo všetkých cykloch vyučovacími predmetmi **hudobná výchova, výtvarná**.

Vzájomné prepojenie vyučovacích predmetov hudobná výchova a výtvarná výchova do vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra vytvára synergiu rozvoja umeleckej gramotnosti. **Umelecká gramotnosť je schopnosť vnímať, prijímať, chápať, interpretovať a vyjadrovať sa prostredníctvom rôznych druhov a foriem umenia.** Zahŕňa umelecké spôsobilosti potrebné na autentický vzťah k umeniu. Umelecky gramotní žiaci sú schopní prenášať umelecké spôsobilosti aj do iných vzdelávacích oblastí, prostredí a kontextov. Vnímajú hodnotu umenia pre seba aj spoločnosť.

- **V 1. cykle** sa umelecká gramotnosť rozvíja prostredníctvom spontánnych expresívnych reakcií na rozmanité podnety a spoznávanie umeleckých výrazových prostriedkov. Žiaci sú postupne uvádzaní do umeleckej gramotnosti objavovaním zákonitostí vzniku a existencie rôznych druhov a foriem umenia, tiež elementárnych podôb produkcie a percepcie.
- **V 2. cykle** sa umelecká gramotnosť rozvíja spoznávaním možností umeleckých výrazových prostriedkov, objavovaním a uvedomeným používaním zákonitostí umeleckého jazyka a komunikácie. Žiaci postupne zvládajú základy umeleckej gramotnosti, dokážu sa hudbou a výtvarne vyjadriť, interpretovať, zdieľať a elementárne hodnotiť vlastné prijímanie hudby a výtvarného umenia, tiež schopnosť rešpektovať rozmanité umelecké a kultúrne prejavy. Tvorivosť, hravosť a otvorenosť spoznávaniu sú stále nosnými kvalitami.
- **V 3. cykle** sa umelecká gramotnosť rozvíja zmysluplnou komunikáciou, tvorivým a cieľavedomým využívaním prostriedkov umeleckého jazyka. Žiaci si osvojujú spôsoby interpretácie, ktoré uplatňujú pri percepcii podnetov z rôznych druhov a foriem umenia, tiež kultúrnych prejavov. Žiaci sú schopní reflektovať aktuálne témy a podnety z umenia, tradičného ľudového umenia a kultúry, uvedomujú si ich vplyv na spoločnosť a každodenný život. Nosnými kvalitami zostáva tvorivosť, otvorenosť spoznávaniu, ku ktorým sa pridáva schopnosť prezentovať výsledky svojej tvorivej činnosti, analyzovať a hodnotiť umelecké artefakty.

Časová dotácia vzdelávacích predmetov vo vzdelávacej oblasti rozdelená do cyklov a do ročníkov									
	1. cyklus			2. cyklus		3. cyklus			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Ciele a komponenty jednotlivých vyučovacích predmetov

Ciele vyučovacieho predmetu hudobná výchova:

- Slobodne prejavovať a uplatňovať umeleckú a hudobnú gramotnosť pri napĺňaní osobných kultúrnych
- Uplatňovať základné hudobné spôsobilosti (schopnosti, zručnosti a návyky) v oblasti spevu, hry na hudobných nástrojoch, počúvania hudby, hudobno-pohybového, hudobno-dramatického, verbálneho a vizuálneho vyjadrovania a spájania hudby rôznymi spôsobmi, prístupmi, prejavmi a prezentáciami.
- Orientovať sa v hudobnej kultúre minulosti i v jej súčasných podobách, vo svetovej aj slovenskej hudobnej kultúre, hudobnej kultúre etníc, národností, malých i veľkých sociálnych skupín.
- Komunikovať a hodnotiť rôznorodé hudobné obsahy, využívať ich aj pri vyhodnocovaní hudobných informácií v rôznych životných situáciách.
- Hodnotiť, oceňovať a chrániť národné hudobné dedičstvo aj rôzne podoby globálnej kultúry ako súčasť
- Oceňovať hudobné dedičstvo iných kultúrnych spoločností.
- Interpretovať a aplikovať hudobné pojmy, javy a vzťahy z oblasti teórie hudby aj histórie, ktoré vychádzajú zo znejúcej počúvanej aj produkovanej hudby.
- Zodpovedne a bezpečne využívať digitálne technológie a médiá na umeleckú a estetickú hudobnú komunikáciu.
- Byť tvorivý, kooperovať, byť empatický, schopný sebareflexie aj zodpovedného konania pri tvorbe, pri vyjadrovaní a integrácii hudby vo vlastnej komunite aj širšej spoločnosti.

Komponenty vyučovacieho predmetu

- Samostatne a tvorivo rozvíjať svoje spôsobilosti v oblasti umenia a vizuálnej kultúry.
- Vyjadriť prostredníctvom vizuálneho jazyka svoje myšlienky, predstavy, fantáziu, pocity a vzťahy medzi nimi.
- Cieľavedome používať vizuálne médiá, nástroje, techniky a technológie na sebarealizáciu a komunikáciu.
- Samostatne kriticky a tvorivo pracovať s vizuálnymi informáciami, rozumieť ich dôležitosť.
- Interpretovať podnety z umenia a vizuálnej kultúry a rešpektovať kultúrnu rozmanitosť.
- Sebareflektovať, reflektovať, prezentovať a hodnotiť tvorbu v oblasti výtvarného umenia a vizuálnej kultúry.
- Zdôvodniť význam realizácie a verejnej prezentácie, sprostredkovania a uchovávanía výsledkov umeleckej tvorby.
- Rešpektovať a používať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií.
- Vyjadriť súvislosť medzi tvorbou a spoločenským, kultúrnym a historickým kontextom.
- Vysvetliť vplyv umenia a kultúry na utváranie hodnôt a postojov jednotlivca a spoločnosti.

Hudobná výchova

Východiskom hudobného vzdelávania je aktívny a tvorivý kontakt s hudbou v jej troch základných podobách: počúvanie, tvorba a stvárňovanie, ktoré sú obsiahnuté v 5 komponentoch:

- **Komponent spev** predstavuje prirodzený, najjednoduchší a najdostupnejší spôsob aktívnej hudobnej produkcie a sebarealizácie žiaka v škole. Je podmienený zvládnutím elementárnej hlasovej techniky a dodržiavaním zásad hlasovej hygieny. Obsahom speváckych aktivít je tvorivá práca s hlasom, imitovanie zvukov okolitého sveta, hra s hlasom, interpretovanie hlasových modelov a popevkov, reprodukovanie zapamätaných melódií, resp. vytváranie rôznorodých melódií, odpovedí

na spievané otázky, spev v primeranej hlasovej polohe imitačne aj podľa nôt (grafickej partitúry, obrázkov, gesta), jednohlasne aj dvojhlasne. Poznanie hudobnej abecedy nie je cieľom, ale len prostriedkom pre postupné samostatné objavovanie, pochopenie a zmocňovanie sa hudby.

- **Komponent hra na hudobnom nástroji** predstavuje spoznávanie a produkciu hudby na rôznych hudobných nástrojoch (Orffove hudobné nástroje, vlastnoručne zhotovené a iné elementárne hudobné nástroje, hudobné hračky, ľudové hudobné nástroje, elektronické a virtuálne hudobné nástroje). Cieľom je poznať techniku hrania na ne, experimentovať s ich zvukovou farbou, využívať ich na interpretáciu sprievodov k spevu, interpretáciu samostatných inštrumentálnych miniatúr.

- **Komponent počúvanie hudby** predstavuje špecifický proces aktívneho prijímania hudby poslucháčom – žiakom. Zámerom je aktívne (uvedomene) počúvať hudbu rôzneho charakteru, druhov a žánrov, rôznych štýlových období, poznať jej funkcie, identifikovať jej vyjadrovacie prostriedky. Vnímať vplyv hudby

na telesné a duševné prežívanie a využívať ju ako jeden z prostriedkov emocionálnej regulácie. Počúvať sprostredkovanú hudobnú produkciu i živú hudobnú produkciu profesionálneho alebo poloprofesionálneho umeleckého výkonu. Pochopiť vzťah medzi hudbou a ostatnými druhmi umenia a kultúrou vôbec. Hodnotiť hudobné

artefakty z hľadiska ich funkcií v živote človeka. Vnímať hudbu ako špecifickú výpoveď rozmanitých kultúrnych spoločenstiev.

- **Komponent hudobno-ohybové vyjadrenie hudby** je prejavom poznávania a overovania hudobných zákonitostí, aj prostriedkom komunikácie. Je to spôsob posilňovania a prehľbovania hudobného vnímania a zážitku, ale aj pochopenia štruktúry skladby prostriedkami neverbálnej komunikácie a pohybovej improvizácie, v ktorej je rozhodujúca prirodzenosť a voľnosť pohybu, koordinovanosť a súlad so znejúcou hudbou. Prechádza od spontánnych pohybových reakcií na hudbu,

kultivovania a usmerňovania pohybového prejavu, voľného vyjadrenia hudby, imitácie a osvojovania rôznych spôsobov pohybového stvárnenia hudby, až k tvorivému pohybovému sebvýjadreniu a tancu.

- **Komponent hudobno-dramatické vyjadrenie** hudby predstavuje najsyntetickejšiu formu prienikov vyjadrovacích prostriedkov viacerých umení, v ktorých sa integruje hudba so slovnými, pohybovými a výtvarnými prejavmi na princípoch tvorivej dramatiky, hudobného divadla a zážitkového učenia. Využíva tvorivú

rytmickú, melodickú, interpretačnú a pohybovú improvizáciu a rôznorodé vlastné vyjadrenie –interpretáciu hudobného diela, piesne, situácie a pod. Má podoby hudobnodramatickej hry, obrazu či hudobno-dramatického projektu.

Hlavným cieľom 1. cyklu je objavovať zákonitosti vzniku a existencie hudby v jej elementárnych podobách produkcie, počúvania aj vyjadrovania a stvárňovania. Ciele vzdelávania pre 1. cyklus :

- Sluchom identifikovať zvuk a tón, hlasom, hrou na tele a hrou na hudobných nástrojoch realizovať základné vlastnosti tónu (výška, sila, farba, dĺžka).
- Objavovať možnosti vlastného hlasu, znenia hudobných nástrojov, možnosti spontánneho pohybového a dramatického vyjadrenia hudobných obsahov.
- Spievať rôznorodé piesne v skupine, aj s inštrumentálnym sprievodom.
- Hrať rytmicko-melodické modely, sprievody, uplatniť ich pri vyjadrení charakteru piesne a hudby.
- Identifikovať a aplikovať vyjadrovacie prostriedky hudby pri speve, hre na hudobných nástrojoch, pri počúvaní hudby aj pohybovom a dramatickom

vyjadrovaní
hudby.

- Vyjadriť pocity z počúvanej aj produkovanej hudby verbálne, spontánnym pohybom aj inými umeleckými prostriedkami.
- Vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu hlasom, pohybom, rytmickými, melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku.
- Spolupracovať pri tvorbe aj stvárňovaní hudby, vyjadriť sa k výsledku vlastnej i skupinovej činnosti.

Metakognitívne poznanie:

Žiak si uvedomuje a pozná svoje silné a slabé stránky pri práci s hlasom, rytmom, melódiou, pohybom a pri spolupráci v skupine. Objavuje možnosti vlastného hlasu, znenia hudobných nástrojov a rôznych zvukových objektov. Rozumie významu základných vlastností tónu, ako je výška, sila, farba a dĺžka, a učí sa vnímať náladu, charakter a dej hudby.

Metakognitívna regulácia:

Žiak primerane svojmu veku a schopnostiam sleduje a hodnotí vlastný hudobný prejav. Pri speve, rytmizovaní, melodizovaní, hre na nástrojoch, počúvaní hudby a pohybovom alebo dramatickom vyjadrení využíva vhodné postupy na zapojenie sa do hudobnej činnosti. Priebežne sleduje, či spieva v primeranej hlasovej polohe, či dodržiava rytmus, reaguje na hudbu pohybom a spolupracuje s ostatnými. Podľa potreby upravuje svoj prejav, prijíma spätnú väzbu a učí sa vyjadriť, čo sa mu podarilo a čo môže zlepšiť. Rozvíja si hudobnosť, tvorivosť, spoluprácu, sústredenie a pozitívny vzťah k hudbe.

Hodnotenie:

Výtvarná výchova (VYV)

Hodnotenie žiakov v 1. cykle

Pri hodnotení sa prihliada na individuálne schopnosti, tvorivosť, aktivitu a pokrok žiaka. Dôraz sa kladie na proces tvorby, experimentovanie s výtvarnými prostriedkami, vyjadrenie vlastných predstáv, pocitov a skúseností, nie na estetickú dokonalosť výsledného produktu.

Hodnotí sa najmä:

- aktívna účasť na výtvarných činnostiach,
- tvorivosť a originalita riešení,
- používanie rôznych výtvarných techník a materiálov,
- schopnosť vyjadriť vlastné myšlienky, pocity a zážitky výtvarným prejavom,
- rozvoj jemnej motoriky a pracovných návykov,
- schopnosť prezentovať vlastnú tvorbu a vnímať tvorbu iných.

Očakávaný výstup žiaka na konci 1. cyklu

Žiak využíva základné výtvarné techniky a materiály primerane svojmu veku, tvorivo vyjadruje svoje predstavy, pocity a skúsenosti. Dokáže experimentovať s farbou, tvarom, líniou a priestorom, prezentovať svoju tvorbu a rešpektovať výtvarné prejavy spolužiakov. Rozvíja estetické cítenie, tvorivosť a pozitívny vzťah k umeniu.

Hodnotenie žiakov v 2. cykle

Pri hodnotení sa prihliada na individuálne schopnosti, tvorivosť, aktivitu a pokrok žiaka. Dôraz sa kladie na vedomejšie používanie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov, prácu s kompozíciou, experimentovanie s materiálmi a technikami, tvorivú interpretáciu podnetov z umenia, vizuálnej kultúry a tradičného ľudového umenia. Hodnotí sa najmä proces tvorby, schopnosť vyjadriť vlastný zámer, spolupracovať, reflektovať svoju prácu a rešpektovať rôzne tvorivé riešenia.

Hodnotí sa najmä:

- aktívna účasť na výtvarných a tvorivých činnostiach,
- používanie výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a kompozičných princípov,
- práca s líniou, farbou, tvarom, priestorom, textúrou a materiálom,
- využívanie rôznych výtvarných techník, napríklad kresby, maľby, koláže alebo priestorovej tvorby,
- schopnosť kresliť podľa skutočnosti a primerane zachytiť tvar, proporcie alebo modeláciu,
- tvorivá interpretácia umeleckých diel, remesiel, symbolov, reklamy a podnetov z vizuálnej kultúry,
- primerané využívanie digitálneho obsahu, fotografie alebo dostupných digitálnych nástrojov,
- rešpektovanie základných etických zásad, autorských práv a pravidiel pri práci s digitálnym obsahom,
- schopnosť vyjadriť vlastné pocity, skúsenosti a zmyslové vnemy výtvarným prejavom,
- spolupráca pri kolektívnej tvorbe a rešpektovanie tvorivých postupov spolužiakov,
- schopnosť opísať vlastný tvorivý postup, prijať spätnú väzbu a pozitívne hodnotiť tvorbu iných,
- vedenie a prezentovanie výtvarného portfólia primerane veku.

Očakávaný výstup žiaka na konci 2. cyklu

Žiak využíva výtvarné vyjadrovacie prostriedky, materiály, techniky a kompozičné princípy pri tvorbe vlastných výtvarných prác. Dokáže tvorivo pracovať s kresbou, maľbou, kolážou, priestorovou tvorbou, digitálnym obsahom a podnetmi z umenia alebo vizuálnej kultúry. Vie výtvarne vyjadriť svoje predstavy, pocity, skúsenosti a zmyslové vnemy, tvorivo interpretovať umelecké dielo, symbol alebo remeselný podnet. Rešpektuje tvorbu spolužiakov, vie poskytnúť jednoduchú spätnú väzbu, opísať vlastný tvorivý proces a prezentovať výsledky svojej práce. Rozvíja estetické cítenie, tvorivosť, vizuálne myslenie, kultúrne povedomie a pozitívny vzťah k umeniu.

Hodnotenie žiakov v 3. cykle

Pri hodnotení sa prihliada na individuálny pokrok žiaka, jeho tvorivosť, samostatnosť, schopnosť plánovať a cieľavedome používať výtvarný jazyk. Dôraz sa kladie na prácu s vizuálnymi informáciami, interpretáciu umeleckých diel, kritické vnímanie vizuálnej kultúry, tvorbu vlastných výtvarných a digitálnych produktov, prezentáciu výsledkov a schopnosť primerane hodnotiť vlastnú tvorbu aj tvorbu iných.

Hodnotí sa najmä:

- cieľavedomé používanie výtvarných prostriedkov, techník, materiálov, médií a technológií,
- schopnosť vyjadriť vlastný názor, postoj, emóciu alebo myšlienku vizuálnym spôsobom,
- práca s kompozíciou, perspektívou, proporciami, štylizáciou, transformáciou a výtvarným znakom,
- tvorba výtvarných, priestorových, fotografických, digitálnych alebo audiovizuálnych produktov,
- interpretácia diel z dejín umenia, moderného umenia, architektúry, dizajnu a vizuálnej kultúry,
- schopnosť rozpoznať a pomenovať vybrané znaky umeleckých slohov, štýlov a smerov,
- kritické čítanie obrazov, reklamy, médií a vizuálnych informácií,
- dodržiavanie etických zásad, autorských práv a licencií pri práci s obrazom a digitálnym obsahom,

- schopnosť prepájať výtvarnú tvorbu s aktuálnymi spoločenskými, historickými, kultúrnymi alebo osobnými témami,
- samostatnosť pri tvorbe návrhu, realizácii a dokončení výtvarnej práce,
- schopnosť reflektovať vlastný tvorivý proces, pomenovať silné a slabé stránky a navrhnúť zlepšenie,
- prezentácia vlastnej tvorby, portfólia alebo spoločného výtvarného projektu.

Očakávaný výstup žiaka na konci 3. cyklu

Žiak cieľavedome využíva výtvarný jazyk, techniky, materiály, médiá a digitálne nástroje na vyjadrenie vlastných predstáv, názorov, pocitov a postojov. Dokáže vytvoriť výtvarný, priestorový, fotografický, digitálny alebo audiovizuálny produkt a zdôvodniť zvolený postup. Vie interpretovať umelecké diela, vizuálne podnety, architektúru, dizajn a prejavy vizuálnej kultúry v širších súvislostiach. Dokáže kriticky vnímať obrazové informácie, reklamu a digitálny obsah, rešpektuje autorské práva a etické zásady. Vie prezentovať svoju tvorbu, hodnotiť vlastný tvorivý proces, prijať spätnú väzbu a oceniť rôznorodosť umeleckých prejavov. Rozvíja umeleckú gramotnosť, vizuálne myslenie, tvorivosť, kultúrnu citlivosť a schopnosť vnímať význam umenia v každodennom živote.

Hudobná výchova (HUV)

Hodnotenie žiakov v 1. cykle

Pri hodnotení sa zohľadňuje individuálny pokrok žiaka, jeho záujem o hudobné činnosti, aktivita a primeraná miera osvojenia hudobných zručností. Dôraz sa kladie na radosť z hudby, rozvoj hudobnosti a aktívne zapájanie sa do hudobných aktivít.

Hodnotí sa najmä:

- spevácky prejav primeraný veku,
- rytmické cítenie a pohybové vyjadrenie hudby,
- aktívne počúvanie hudby a reagovanie na ňu,
- hra na jednoduchých hudobných nástrojoch,
- tvorivé hudobné aktivity,
- spolupráca pri spoločných hudobných činnostiach.

Očakávaný výstup žiaka na konci 1. cyklu

Žiak spieva primerane veku jednoduché piesne, reprodukuje základné rytmické a melodické útvary, reaguje pohybom na hudbu a využíva jednoduché hudobné nástroje pri hudobných aktivitách. Dokáže vnímať a opísať základné charakteristiky hudby, spolupracuje pri spoločných hudobných činnostiach a prejavuje pozitívny vzťah k hudbe a hudobnému umeniu.

Hodnotenie žiakov v 2. cykle

Pri hodnotení sa zohľadňuje individuálny pokrok žiaka, jeho záujem o hudobné činnosti, aktivita a primeraná miera osvojenia hudobných zručností. Dôraz sa kladie na rozvoj speváckeho prejavu, rytmického a melodického cítenia, hru na hudobných nástrojoch, aktívne počúvanie hudby, pohybové a dramatické vyjadrenie hudby, spoluprácu v skupine a schopnosť vyjadriť vlastný hudobný zážitok.

Hodnotí sa najmä:

- spevácky prejav v primeranej hlasovej polohe a dodržiavanie zásad hlasovej hygieny,
- rytmizovanie a melodizovanie reči, práca s jednoduchým notovým alebo grafickým zápisom,
- schopnosť spievať v kolektíve, spamäti, so sprievodom alebo s oporou o notový zápis,

- hra na rytmických, melodických, elementárnych alebo ľudových hudobných nástrojoch,
- vytváranie jednoduchých rytmických a melodických sprievodov,
- aktívne a analytické počúvanie hudby a rozpoznávanie jej výrazových prostriedkov,
- schopnosť pomenovať charakter, tempo, dynamiku, rytmus, melódiu alebo formu počúvanej hudby,
- pohybové vyjadrenie hudby, tanečné hry a napodobňovanie vybraných tanečných prvkov,
- hudobno-dramatické stvárnenie piesne, literárnej alebo výtvarnej predlohy,
- schopnosť vyjadriť pocity z hudby slovom, pohybom alebo inými umeleckými prostriedkami,
- spolupráca pri spoločnej hre, speve, tvorbe a interpretácii hudby,
- schopnosť hodnotiť vlastné prijímanie hudby a rešpektovať odlišné vnímanie iných.

Očakávaný výstup žiaka na konci 2. cyklu

Žiak spieva primerane veku a svojim možnostiam piesne rôzneho druhu a žánru, uplatňuje základné spevácke návyky a reaguje na jednoduchý notový alebo grafický zápis. Dokáže rytmizovať a melodizovať reč, vytvárať jednoduché hudobné sprievody a hrať na vybraných hudobných nástrojoch samostatne aj v skupine. Vie aktívne počúvať hudbu, pomenovať jej základné výrazové prostriedky a vyjadriť vlastné prežívanie hudby slovom, pohybom alebo tvorivým prejavom. Zapája sa do hudobno-pohybových a hudobno-dramatických činností, spolupracuje pri spoločnej tvorbe a rešpektuje hudobné prejavy a názory spolužiakov. Rozvíja hudobnosť, tvorivosť, kultúrne vnímanie a pozitívny vzťah k hudbe.

Hodnotenie žiakov v 3. cykle

Pri hodnotení sa zohľadňuje individuálny pokrok žiaka, jeho aktivita, samostatnosť, tvorivosť a schopnosť uplatňovať získané hudobné skúsenosti pri interpretácii, tvorbe, počúvaní a hodnotení hudby. Dôraz sa kladie na kultivovaný spevácky a hudobný prejav, spoluprácu v hudobnom kolektíve, používanie hudobného písma, prácu s digitálnymi technológiami, poznávanie hudobných štýlov, žánrov a kultúrnych súvislostí, ako aj na primeranú argumentáciu pri hodnotení hudby.

Hodnotí sa najmä:

- spev piesní a krátkych skladieb s primeraným výrazom a rešpektovaním hlasových možností žiaka,
- rytmizovanie, melodizovanie, improvizácia a elementárna hudobná tvorba
- hra na hudobných nástrojoch v triednom alebo školskom ansámblu,
- používanie hudobného písma, grafickej alebo klasickej notácie a jednoduchých hudobných značiek,
- tvorba sprievodov, hudobných častí alebo jednoduchých hudobných projektov,
- aktívne počúvanie hudby rôznych druhov, štýlov, žánrov a kultúrnych prostredí,
- rozpoznávanie hudobných nástrojov, hlasov, hudobných zoskupení, štýlových znakov a funkcií hudby,
- orientácia v slovenskej, svetovej, ľudovej, regionálnej a súčasnej hudobnej kultúre,
- schopnosť vyjadriť a obhájiť svoje hudobné preferencie a rešpektovať preferencie iných,
- využívanie digitálnych technológií, hudobných softvérov alebo nahrávok pri tvorbe a úprave hudobného prejavu,
- hudobno-pohybové a hudobno-dramatické vyjadrenie hudby vrátane improvizácie,
- hodnotenie vlastnej, skupinovej alebo profesionálnej hudobnej produkcie primeranou argumentáciou.

Očakávaný výstup žiaka na konci 3. cyklu

Žiak interpretuje piesne a krátke hudobné útvary s primeraným výrazom, uplatňuje zásady hlasovej hygieny a využíva svoje individuálne hlasové a hudobné dispozície. Dokáže hrať na hudobnom nástroji, spolupracovať v skupine alebo ansámblu, vytvárať jednoduché sprievody a podieľať sa na hudobnom projekte alebo vystúpení. Vie aktívne počúvať hudbu, rozlišovať vybrané štýly, žánre, hudobné nástroje, hlasy a kultúrne súvislosti. Dokáže vyjadriť vlastný názor na

hudbu, hodnotiť hudobný alebo hudobno-dramatický prejav primeranou argumentáciou a rešpektovať rôzne hudobné preferencie. Využíva dostupné digitálne technológie pri tvorbe, zaznamenávaní alebo úprave hudobného prejavu. Rozvíja hudobnú gramotnosť, tvorivosť, schopnosť spolupracovať, kultúrne povedomie a pozitívny vzťah k hudbe ako súčasti osobného aj spoločenského života.

HUDOBNÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Spev	- Spievanie hlasových modelov, riekaniek a detských piesní rôzneho druhu a žánru; / autorské-umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové/ v durových a molových tóninách. - Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení - Objavovanie možností vlastného hlasu, imitovanie zvukov okolitého sveta.	- Ovládať na elementárnej úrovni svoj hlas – spievať v primeranej hlasovej polohe (c1 – c2), spamäti - Na elementárnej úrovni rytmizovať a melodizovať reč - Experimentovať so znením vlastného hlasu imitáciou zvukov okolitého sveta a pri interpretácii rôznorodých hlasových modelov - Spievať v kolektíve, so sprievodom hudobného nástroja
Hra na hudobnom nástroji	- Hra na elementárnych hudobných nástrojoch: Orffov inštrumentár, regionálne detské ľudové hudobné nástroje, zvukové hračky, okolité zvukové objekty, prírodný materiál. - Experimentovanie s farbou znenia hudobného nástroja - Hra podľa grafickej partitúry	- hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, - hrať na rytmických aj melodických nástrojoch, na okolitých zvukových objektoch; byť súčasťou spoločnej hry, spolupracovať pri hre - Experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja - Porozumieť symbolickému notovému zápisu; hrať podľa symbolického notového zápisu
Počúvanie hudby	- Intuitívne počúvanie rôznorodej hudby. - Vlastnosti tónu– výška, dĺžka, farba, sila. - Na základe farby zvuku identifikovanie hudobných nástrojov a ľudských hlasov (detský, mužský, ženský). - Rozlišovanie vokálnej a inštrumentálnej hudby. - Nachádzanie podobnosti výrazových prostriedkov– tempo, dynamika znejúcej hudby - Vyjadrenie vlastných pocitov pri počúvaní hudby	- identifikovať zvuk a tón, porovnávať ich vlastnosti, výtvarne a pohybom vyjadriť pocity z počúvanej skladby. - Identifikovať vyjadrovacie prostriedky hudby.
Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby	- Kultivovanie držania tela a formovanie tanečného postoja. - Osvojovanie si tanečných prvkov (chôdze a behu v metrickej pulzácii, prísunový krok vpred a vzad) - Využívanie vlastného tela ako rytmického hudobného nástroja (hra na tele). - Imitovanie pohybu v hudobno-pohybových hrách a tvorba pohybu podľa pokynu.	- Spontánnym a koordinovaným pohybom vyjadriť metrum, tempo a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby. - Imitovať pohyb podľa vzoru a tvoriť pohyb podľa pokynu. - Imitovať základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných prvkov.

HUDOBNÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 1.ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby	- Dramatické stvárňovanie riekaniek, piesní a fragmantov ľudových hudobno-dramatických hier. - Uplatňovanie dialogických hier rytmozovaním a melodizovaním textov	- stvárniť obsah, charakter piesne či riekanky, fragmenty ľudových hudobno-pohybových hier prostriedkami hudobnej dramatiky. - Tvoriť melodické odpovede na spievané či hrané otázky

Hudobná výchova, 1. cyklus, 2. ročník)

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Počúvanie hudby	- Zámerné počúvanie rôznorodej hudby. - Identifikovanie vlastností tónu produkovanej aj počúvanej hudby (výška, dĺžka, sila, farba). - Nachádzanie totožnosti, podobnosti a kontrastu výrazových prostriedkov (rytmus, tempo, dynamika) a hudobnej formy znejúcej hudby. - Na základe farby zvuku identifikovanie vybraných znejúcich klasických aj ľudových hudobných nástrojov a ľudských hlasov (detský,	- Identifikovať zvuk a tón, identifikovať a porovnávať ich vlastnosti - charakterizovať základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti, - Výtvarne a pohybom vyjadriť emocionálny aspekt a mimohudobný obsah z počúvanej skladby.
Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby	- Kultivovanie držania tela a formovanie tanečného postoja pri vyjadrovaní a stvárňovaní hudby. - Imitovanie pohybu v hudobno-pohybových hrách. - Osvojovanie si tanečných prvkov (chôdze a behu v metrickej pulzácii, prísunový krok vpred a vzad, do strán v pérovaní, valaský skok	- Koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby - Imitovať pohyb v hudobno-pohybových hrách. - Uplatniť základné tanečné prvky a sled tanečných pohybov v tanci vo dvojici.
Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby	- Dramatické stvárňovanie básní a rozprávok, ľudových hudobno-pohybových hier - Uplatňovanie dialogických hier, rytmizovaných alebo melodizovaných textov, zvukomaľby, mimiky, gest - využívanie pohybovej improvizácie v dramatických obrázkoch alebo príbehoch.	- stvárniť obsah, charakter piesne, básne a rozprávky prostriedkami hudobnej dramatiky. - tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám - tvoriť melódie, odpovede na spievané či hrané otázky - Pohybom a hlasom vyjadriť dej, náladu a charakteristiku vybratého mimohudobného obsahu alebo literárnej predlohy.
Spev	- Spievanie hlasových modelov, dialogických hier, detských piesní rôzneho druhu a žánru / autorské-umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové/ v durových a molových tóninách. Rozvíjanie elementárnych speváckych návykov spevu legato, v primeranej dynamike a v primeranom tempe, zjednotenie spoločného spevu. - Rytmizovanie a melodizovanie slov, slovných spojení, tvorenie rytmických útvarov, smerovanie k uvedomovaniu si melodických postupov a ich zachyteniu gestom ruky, graficky alebo pomocou predmetov. - Pri praktických činnostiach osvojovanie si hudobnej abecedy a rytmických hodnôt–štvrtová a osminová nota a pomlčka, ich kombinácie, tónový priestor v dur: 5.-3.; 5.-6.-5.-3.	- Ovládať na elementárnej úrovni svoj hlas – spievať primerane po melodickej, rytmickej stránke, primeranej hlasovej polohe (c1 – c2), spamäti - Prirodzene uplatňovať elementárnu hlasovú techniku a zásady hlasovej hygieny v reči i speve - rytmizovať a melodizovať reč v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice, - Spievať aj v menšej skupine a capella i so sprievodom hud.nástroja, udržať melodickú líniu - Uplatňovať individuálne hlasové dispozície pri improvizácii a tvorivých hrách s hlasom, pri rolovom spievaní

Hudobná výchova, 1. cyklus, 2. ročník)

	- Rolové spievanie, vytváranie rôznorodých melódií podľa fantázie	
Hra na hudobnom nástroji	- Hra na elementárnych hudobných nástrojoch: Orffov inštrumentár, regionálne detské ľudové hudobné nástroje, zvukové hračky, okolité zvukové objekty, prírodný materiál. - Hra podľa notového zápisu, hra sprievodov k piesňam, riekankám a tancom. - Vytváranie elementárnych hudobných a zvukových miniatúr vychádzajúcich z rytmickej štruktúry slova, slovných spojení a rýmovačiek v tónovom priestore pentatoniky (5.-3.; 5.-6.-5.-3.)	- hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, technicky správne, sám i v skupine, podľa gesta učiteľa, - hrať na rytmických aj melodických nástrojoch, na zhotovených vlastných elementárnych hudobných nástrojoch, - Vytvárať rytmické a melodické miniatúry; hrať elementárne hudobné sprievody k piesňam - Spoznať hudobné symboly–notové písmo. - Prijatť svoju pozíciu a dodržiavať pokyny pri hre na elementárne hudobné nástroje.

HUDOBNÁ VÝCHOVA; 1.cykus; 3.ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Spev	- Spievanie detských piesní rôzneho druhu a žánru / autorské-umelé, slovenské ľudové, miestne a regionálne ľudové/ v durových a molových tóninách. - Pri praktických činnostiach osvojovanie si hudobnej abecedy a rytmických hodnôt: polová nota a pomlčka, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, 2/4, 3/4 takt, tónový priestor v dur: 5.-3.-1. a 5.-4.-3.-2.-1. stupňa durovej stupnice C-dur; príslušné solmizačné slabiky, ľubovoľné gestá	- Ovládať svoj hlas–spievať v primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke, v primeranej hlasovej polohe - Prirodzene uplatňovať elementárnu hlasovú techniku, udržať melodickú líniu a reagovať na taktovacie gestá učiteľa - Rytmizovať a melodizovať reč v rámci určeného tónového priestoru durovej stupnice

HUDOBNÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 3 ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Spev	znázorňujúce výšku tónu a postup melódie alebo fonogestika. - Rolové spievanie vytváranie rôznorodých melódií podľa fantázie, dotváranie príbehov prostredníctvom zvukomaľby hlasom.	- Uplatňovať individuálne hlasové dispozície pri tvorivom dotváraní príbehov a situácií, experimentovať so znením vlastného hlasu pri hudobno-dramatickom stvárnení básní, riekaniak a príbehov.
Hra na hudobnom nástroji	- Hra na vlastnoručne vyrobených hudobných prírodných materiáloch, Orffov inštrumentár - Hra podľa grafickej partitúry aj z notového zápisu: osminové, štvrtkové hodnoty, hra sprievodov k piesňam, riekankám aj tancom. - Vytváranie predohier, medzihier, dohier. - Vytváranie elementárnych hudobných a zvukových miniatúr, vychádzajúcich z rytmickej štruktúry slova, slovných spojení, rýmovačiek.	- Hrať na technicky správne na rytmických aj melodických hudobných nástrojoch podľa pokynov učiteľa - vytvárať rytmické a melodické miniatúry, hrať elementárne hudobné sprievody, - Experimentovať s farbou znenia hudobného nástroja a zvukomalebne vyjadriť mimohudobný obsah (napr. pocity, predstavy, náladu, charakter postavy), - Porozumieť notovému zápisu a hrať podľa neho. - Spolupracovať pri vytváraní hudobných sprievodov, rešpektovať tvorivé nápady spolužiakov pri vytváraní hudobných sprievodov a hre.
Počúvanie hudby	- Zámerné a aktívne počúvanie rôznorodej hudby. - Nachádzanie totožnosti, podobnosti a kontrastu výrazových prostriedkov (melódia , rytmus, tempo, dynamika) a hudobnej formy znejúcej hudby. - Na základe farby zvuku identifikovanie vybraných znejúcich klasických aj ľudových hudobných nástrojov a ľudských hlasov (detský, mužský, ženský). - Objavovanie mimohudobného obsahu a námetu skladby, verbálne a iné vyjadrenie fantazijných predstáv a vlastných pocitov pri počúvaní hudby.	- charakterizovať základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti, základnú štruktúru a hudobnú formu - verbálne, výtvarne, pohybom vyjadriť charakter, emocionálny aspekt, mimohudobný obsah a pocity z počúvanej skladby.
Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby	- Uplatňovanie prirodzeného tanečného pohybu, tanečných prvkov v jednoduchých tanečných choreografiách. - Imitovanie pohybu v hudobno–pohybových hrách a hrách so spevom. - Umocňovanie hudobného vnímania a zážitku pohybovou interpretáciou hudby.	- spontánnym a koordinovaným pohybom vyjadriť charakter, formu, tempo, metrum, rytmus a dynamiku počúvanej alebo produkovanej hudby - Imitovať pohyb v hudobno–pohybových hrách a hrách so spevom. - Tancovať vo dvojici alebo v skupine, uplatniť sled tanečných pohybov v jednoduchej choreografii pri tanci v skupine. - uplatniť základné tanečné prvky, zapamätať si sled tanečných pohybov

HUDOBNÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 3 ročník

		v jednoduché choreografii, tancovať vo dvojici, prípadne v skupine.
Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby	- Dramatické stvárňovanie textov, príbehov - Uplatňovanie dialogických hier, rytmizovaných alebo melodizovaných textov, zvukomalby, mimiky, gest, využívanie okolitých objektov a rekvizít, pohybovej improvizácie v dramatických obrázkoch alebo príbehoch.	- Stvárniť obsah, charakter a formu piesne a hud.-pohyb. hier - vyjadriť dej, náladu, charakteristiku mimohudobných obsahov, literárnej predlohy hlasom, pohybom, hudobnými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, - rešpektovať originálny prístup jednotlivca pri hudobno-dramatickom stvárňovaní.

Ciele vzdelávania pre 2. cyklus:

- Spievať vo vhodnej hlasovej polohe, imitačne aj podľa notového zápisu (fonogestiky), spamäti, rôznorodý piesňový repertoár vrátane jednoduchého dvojhlasu.
- Identifikovať a aplikovať výrazové prostriedky hudby pri speve a hre na hudobných nástrojoch.
- Hrať na rôznorodých elementárnych hudobných nástrojoch jednoduché rytmické a melodické modely, hrať v malých inštrumentálnych zoskupeniach.
- Komunikovať a hodnotiť vlastné prijímanie hudby, interpretovať hudbu verbálne, pohybom aj inými umeleckými prostriedkami, prijímať odlišnosť vnímania a interpretácie iných.
- Vyjadriť mimohudobný obsah (dej, predstavy, charakteristiku postáv príbehu) hlasom, pohybom, dramaticky, hudobnými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku.
- V procese tvorby a interpretácie hudby spolupracovať v skupine, v kolektíve, vyjadriť pocity, hodnotiť proces vlastnej tvorby, prijímania a stvárňovania hudby.
- Spoznávať hudobné prejavy a preferencie vo vlastnej rodine a miestnej komunite.

Metakognitívne poznanie:

Žiak si uvedomuje vlastné procesy učenia, vnímania, interpretácie a tvorby hudby. Pozná svoje silné a slabé stránky pri speve, práci s hlasom, rytmizovaní a melodizovaní textov, hre na hudobných nástrojoch, čítaní jednoduchého notového alebo grafického zápisu, počúvaní hudby, pohybovom a dramatickom vyjadrovaní. Rozumie významu hlasovej hygieny, rytmu, tempa, dynamiky, melódie a charakteru hudby. Učí sa posudzovať, ktoré hudobné postupy, nástroje, pohybové alebo dramatické prostriedky sú pre neho najvhodnejšie pri vyjadrení nálady, deja, postavy alebo hudobného nápadu.

Metakognitívna regulácia:

Žiak vedome sleduje a hodnotí vlastnú hudobnú, pohybovú a dramatickú činnosť. Pri speve, hre na hudobných nástrojoch, tvorbe jednoduchých rytmických a melodických sprievodov, počúvaní hudby a hudobno-pohybových aktivitách využíva vhodné postupy na dosiahnutie cieľa podľa svojich schopností. Priebežne kontroluje kvalitu svojho hlasového prejavu, rytmickú presnosť, spoluprácu v skupine, schopnosť reagovať na pokyny a vyjadriť charakter hudby. Podľa potreby upravuje svoj prejav, prijíma spätnú väzbu, reflektuje vlastné hudobné skúsenosti a využíva ich pri rozvoji hudobných, tvorivých a komunikačných kompetencií.

HUDOBNÁ VÝCHOVA; 2.cykus; 4. ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
-----------	-------------------	------------------------------------

Spev	- Spievanie hlasových modelov, melodizovaných útvarov ľudovej slovesnosti, piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, ľudové, piesne národnostných menšín, sociálnych skupín, populárne, kánon a i.) v rôznych tóninách. - Osvojovanie hudobnej abecedy vychádzajúce z praktickej činnosti: osminová, štvrtová, polová, celá nota, pomlčky v rovnakých rytmických hodnotách, ich rôzne kombinácie, príslušné rytmické slabiky, , 2/4, 3/4, takt, tónový priestor v C dur, príslušné solmizačné slabiky - Imitovanie zvukov okolitého sveta, tvorenie rôznych melódií, zvukomaľby k rôznym príbehom a situáciám, - Zjednotenie spoločného spevu, upevňovanie speváckych návykov, kooperovanie, počúvanie seba aj druhých	- Primerane ovládať svoj hlas – spievať primerane po melodickej a rytmickej stránke - spievať v kolektíve so sprievodom hudobného nástroja, prirodzene aplikovať hlasovú techniku a zásady hlasovej hygieny v reči i v speve, - udržať melodickú líniu v jednohlase, rozoznať taktovacie gestá učiteľa, - rytmizovať reč - uplatňovať individuálne dispozície, farbu a charakter vlastného hlasu v tvorivých hrách
-------------	---	--

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Hra na hudobnom nástroji	- Hra na rytmických aj melodických hudobných nástrojoch a ľudových nástrojoch. - Vytváranie spontánnych rytmických inštrumentálnych celkov vychádzajúc z rytmickej štruktúry slovných spojení. Hra osminových, štvrtových, polových hodnôt podľa notového zápisu. - Hra jednoduchých melódií na melodický nástroj (xylofón, zobcová flauta, nástroj s klaviatúrou – keyboard a pod.). - Počúvanie druhých pri hre na hudobných nástrojoch , kooperácia, rozvíjanie spoločnej hry	- hrať na hudobnom nástroji rytmicky správne, v primeranom tempe, - hrať a vytvárať malé hudobné celky, samostatne aj v skupine, rozoznávať gestá učiteľa, - hrať podľa symbolického a notového zápisu, - aktívne počúvať druhých, spolupracovať, byť súčasťou spoločnej hry, byť schopný vyjadrenia vlastných pocitov
Počúvanie hudby	- Analytické počúvanie rôznorodej hudby, identifikovanie vyjadrovacích prostriedkov a emocionálneho aspektu v počúvanej hudbe. - Identifikovanie nástrojového a speváckeho zloženia znejúcej hudby. Rozpoznávanie základných typov hudby: klasickej, modernej, ľudovej, regionálnej ľudovej. - Určovanie základných formových štruktúr (verzia, refrén, predohra, medzihra, dohra, jednodielna, dvojdielna, trojdielna piesňová forma) - Vyjadrenie a hodnotenie vlastného prežívania pri počúvaní hudby.	- identifikovať, pomenovať základné výrazové prostriedky hudby, - identifikovať typy vokálnej a inštrumentálnej hudby , - komunikovať a hodnotiť vlastné prijímanie hudby. - Spoznávať hudobné prejavy a preferencie vo vlastnej rodine
Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby	- Spontánne napodobňovanie vybraných vzorových pohybových stereotypov, imitovanie rôznych žánrov a štýlov tanca, vybraných typov ľudových tancov. - Jednokročkový krok, polka, valaský premenný krok. - Využívanie vlastného tela (hry na tele) ako rytmického hudobného nástroja pri tanci, - Využívanie hudobného obsahu pohybom (metrum, rytmus, tempo, dynamika) - Výchovný koncert hudobná, tanečná skupina	- spontánnym pohybom interpretovať počúvanú hudbu, piesne, - napodobňovať typické tanečné prvky vybraných štýlov, - uplatniť jednoduché tanečné hry a tanec vo dvojici, - Spontánne vyjadriť pohybom metroritmickú štruktúru skladby, formovú výstavbu

Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby	- Hudobno-dramatické stvárňovanie rôznych hudobných a nehudobných predlôh (poézie, prózy, výtvarných artefaktov) a hudobno- dramatických hier. - Divadelné predstavenie	- interpretovať dramatické útvary a hry spevom, hrou na hudobných nástrojoch, pohybom, - prostriedkami tvorivej dramatiky vyjadriť pieseň, riekanku, literárnu alebo výtvarnú predlohu.
---	--	--

HUDOBNÁ VÝCHOVA; 2.cyklus; 5. ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Spev	- Spievanie piesní rôzneho druhu a žánru (piesne sociálnych skupín, národnostných menšín, populárne, autorské príp. ľudové) - Rytmizovanie a melodizovanie slovných spojení, tvorenie krátkych hudobných útvarov. - Osvojovanie hudobnej abecedy vychádzajúce z praktickej činnosti: k už osvojeným notám pribudne polová nota s bodkou, pomlčky v rovnakých rytmických hodnotách, ich rôzne kombinácie, 4/4 takt, príslušné rytmické slabiky, rytmický dvojhlas, - Tónový priestor v C dur, gestá znázorňujúce výšku tónu a postup melódie alebo fonogestika - Tvorenie rôznorodých melódií, smerovanie k uvedomeniu melodických postupov a ich zachyteniu ľubovoľným gestom, audio nahrávkou. - Spoločný spev, kooperovanie, slovné reflektovanie speváckeho výkonu – ocenenia, návrhy, (seba)korekcia.	- Primerane ovládať svoj hlas spievať primerane po melodickej, rytmickej aj výrazovej stránke v hlasovej polohe a-d2; spamäti aj s oporou o notový zápis, - spievať v kolektíve so sprievodom hudobného nástroja, a capella, prirodzene aplikovať hlasovú techniku a zásady hlasovej hygieny v reči i v speve, - udržať melodickú líniu v jednohlase i jednoduchom dvojhlase, reagovať na taktovacie gestá učiteľa - rytmizovať a melodizovať reč v známom tónovom priestore v rámci celej durovej stupnice (C dur), - Experimentovať s hlasom, improvizovať a komponovať.
Hra na hudobnom nástroji	- Hra na rytmických aj melodických hudobných nástrojoch a ľudových nástrojoch. - Vytváranie spontánnych rytmických inštrumentálnych celkov vychádzajúc z rytmiky. Hra osminových, štvrtových, polových hodnôt podľa notového zápisu. - Hra jednoduchých piesní v tónovom priestore stupnice C dur na melodický nástroj (xylofón, nástroj s klaviatúrou – keyboard a pod.). - Vytváranie sprievodov k piesňam, tancom, rešpektujúc ich charakter a hudobnú formu. - Sprevedzanie, resp. dotváranie počúvanej autorskej skladby rozličných štýlových období. Slovná reflexia hudobného výsledku, vyjadrenie pocitov, ocenenia, návrhy, (seba)korekcia.	- Hrať na hudobnom nástroji rytmicky správne, v primeranom tempe, s dynamikou, - hrať a vytvárať, hudobné sprievody samostatne aj v skupine, reagovať na gestá učiteľa, - samostatne zahrať jednoduchú melódiu (pieseň) na vybranom melodickom hudobnom nástroji, - hrať podľa symbolického a notového zápisu, - orientovať sa na klaviatúre v C dur, aktívne počúvať druhých, spolupracovať, byť súčasťou spoločnej hry, byť schopný vyjadrenia vlastných pocitov, byť schopný slovnej reflexie hudobného výsledku – ocenenia.

HUDOBNÁ VÝCHOVA; 2.cyklus; 5. ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Počúvanie hudby	- Analytické počúvanie rôznorodej hudby, identifikovanie vyjadrovacích prostriedkov a emocionálneho aspektu v počúvanej hudbe. - Identifikovanie nástrojového a speváckeho zloženia znejúcej hudby. Rozpoznávanie základných typov hudby: klasickej, modernej, populárnej, ľudovej, regionálnej ľudovej. - Určovanie charakteru a funkcie počúvanej hudby (k tancu, pochod, pieseň). - Vyjadrenie a hodnotenie vlastného prežívania pri počúvaní hudby.	- identifikovať, pomenovať a charakterizovať základné výrazové prostriedky hudby a ich vlastnosti, priradiť im funkciu a význam v oblasti hudobného symbolizmu, - identifikovať a charakterizovať typy vokálnej a inštrumentálnej hudby a jej funkcie, - komunikovať a hodnotiť vlastné prijímanie hudby. - Spoznávať hudobné prejavy a preferencie v miestnej komunite
Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby	- Imitovanie rôznych žánrov a štýlov tanca, vybraných typov ľudových tancov, základný valčíkový krok - Vyjadrovanie hudobného (rytmus, tempo, dynamika, melódia, forma) aj mimohudobného obsahu hudby (dej, predstavy) spontánnym pohybom. - Využívanie vlastného tela (hry na tele), pri tvorbe zvukových prostredí alebo improvizovaného beatboxu. - Tematický deň - Výchovný koncert hudobná, tanečná skupina	- spontánnym a koordinovaným pohybom interpretovať počúvanú hudbu (inštrumentálne melódie, piesne a ich texty), - napodobňovať typické tanečné prvky vybraných štýlov, - ovládať jednoduché tanečné hry (tanec vo dvojici), - reagovať pohybom a výrazom na skladby a melodickú líniu.
Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby	- Hudobno-dramatické stárňovanie rôznych predlôh - Príprava a realizácia hudobno-dramatického celku (výber námetu, tvorba scenára, dialógov, zhudobnenie textu, tvorba zvukových kulís, jednoduchej choreografie, pohyb v priestore). - Tematický deň – Hudobno –divadelné predstavenie	- interpretovať dramatické útvary a hry spevom, hrou na hudobných nástrojoch, pohybom, rytmizovaným a melodizovaným textom, - improvizovať, prostriedkami tvorivej dramatiky vyjadriť pieseň, riekanku, literárnu alebo výtvarnú predlohu.

Ciele vzdelávania pre 3. cyklus:

- Interpretovať piesne a krátke skladby s primeraným výrazom.
- Využívať nadobudnuté poznatky a skúsenosti pri tvorbe, interpretácii, zaznamenávaní, spracovaní a upravovaní záznamu digitálnymi technológiami vo všetkých komponentoch v spojení s ostatnými druhmi umenia.
- Poznať významné diela a hudobné prejavy slovenskej a svetovej hudobnej kultúry, podoby ľudovej hudobnej kultúry Slovenska, kultúry etník a národností ako prostriedku interkultúrnej komunikácie a vzájomného porozumenia.
- V úzkom prepojení na znejúcu hudbu reflektovať rozmanitosť umenia, vnímať vzťahy medzi druhmi umenia.
- Poznať základné žánre a štýly v kontexte historickej a súčasnej hudobnej produkcie.
- Analyzovať, hodnotiť umeleckú a interpretačnú kvalitu produkovanej aj počúvanej hudby na základe primeranej argumentácie a poznania.
- V procese tvorby a interpretácie hudby spolupracovať v skupine, v kolektíve, vyjadriť svoje pocity, hodnotiť proces vlastnej tvorby, prijímania a stvárňovania hud by.
- Tvoriť, improvizovať, vytvoriť hudobné predstavenie v spojení s inými druhmi umenia a oblasťami vzdelávania vychádzajúc z individuálnych možností každého žiaka a podmienok školy.

Metakognitívne poznanie:

Žiak pozná svoje silné a slabé stránky pri speve, uplatňovaní hlasovej hygieny, práci s rytmom a melódiou, hre v triednom alebo školskom ansámblí, používaní hudobného písma, digitálnych technológií a hudobných softvérov. Rozumie významu hudobných štýlov a žánrov, vlastných hudobných preferencií, aktívneho počúvania, hudobno-pohybovej improvizácie a hudobno-dramatickej tvorby.

Metakognitívna regulácia:

Žiak vedome plánuje, monitoruje a hodnotí vlastnú hudobnú, interpretačnú, tvorivú, digitálnu a prezentačnú činnosť. Pri speve, hre na hudobných nástrojoch, tvorbe sprievodu, práci s hudobným softvérom, príprave hudobného projektu, počúvaní hudby alebo hodnotení hudobno-dramatického predstavenia využíva vhodné stratégie na dosiahnutie umeleckého cieľa. Priebežne kontroluje kvalitu svojho prejavu, spoluprácu v skupine, primerané používanie hlasu, hudobných a digitálnych prostriedkov a podľa potreby upravuje svoj postup. Reflektuje hudobný výsledok, dokáže oceniť výkon, navrhnúť zmenu alebo sebakorekciu.

HUDOBNÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 6. ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
-----------	-------------------	------------------------------------

Spev	- interpretovanie piesní rôzneho druhu a žánru (autorské - umelé, slovenské ľudové, piesne národnostných menšín, i populárne piesne). - Tvorivé využívanie prostriedkov silovej, časovej, farebnej a výškovej modulácie hlasu: zvuky, reč, spev, šepot, farebné a dynamické odtiene.	Žiak vie, dokáže: - spievať v primeranej hlasovej polohe, a capella, so sprievodom hud. nástroja alebo hud. pokladu - vedome uplatňovať zásady hlasovej hygieny v hovorenom i spievanom prejave, - Uplatňovať individuálne dispozície: farbu a charakter vlastného hlasu.
Hra na hudobné nástroje	- Hra podľa grafickej partitúry, klasickej notácie - Hra v triednom súbore orffových nástrojov - Inštrumentálne sprievody k piesňam, - Kooperovanie , rešpektovanie hry druhých, slovná reflexia hudobného výsledku.	Žiak vie, dokáže: - hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, s dynamikou - aktívne používať hudobné písmo, - Tvoriť sprievod k piesni - Spolupracovať na príprave hudobného projektu (vystúpenia) - reflektovať hudobný výsledok - ocenenie, návrh na zmenu, (seba) korekcia

HUDOBNÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 6. ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Počúvanie hudby	- Aktívne počúvanie hudby rôznych druhov, štýlov a žánrov klasickej a ľudovej hudby - identifikovanie a charakterizovanie farby zvuku rôznych typov hudobných telies a zoskupení, - Orientovanie sa v typológii a chronológii klasickej svetovej hudby - Objavovanie a pomenovanie charakteristických znakov ľudovej hudobnej kultúry vlastného regiónu, etnografických regiónov Slovenska, autentickej podoby tradičnej ľudovej hudobnej kultúry. - Využívanie funkcií hudby pri hudobnej podpore modelových situácií. - Návšteva živej hudobnej produkcie, jej hodnotenie	- identifikovať ľudské hlasy, nástroje a nástrojové skupiny súborovej hry, - identifikovať štýlové znaky klasickej hudby - orientovať sa v chronológii vybraných predstaviteľov svetovej hudby, - identifikovať štýlové znaky ľudovej hudby, špecifiká hudobnej kultúry y vlastného a ostatných regiónov Slovenska, národnostných menšín Slovenska, etník a sociálnych skupín, piesňové skupiny a žánre, autentickú a štylizovanú podobu tradičnej ľudovej hudobnej kultúry, - tvoriť si vlastné hudobné preferencie v oblasti všetkých typov hudby a rešpektovať preferencie iných, - Hodnotiť živú hudobnú produkciu
Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby	- Uplatňovanie útvarového, synchronného pohybu v skupine vo väzbe na počúvanú hudbu. - Napodobňovanie jednoduchých rytmických tancov tradičnej regionálnej a národnej kultúry	- koordinovaným pohybom interpretovať počúvanú hudbu, - uplatňovať prvky vybraných spoločenských a tradičných regionálnych tancov, etiketu pri tanci
Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby	- Využívanie vlastného hlasu, hud. nástrojov, okolitých predmetov pri tvorbe hudobno-dramatického celku - Hodnotenie vlastného alebo vzhliadnutého hudobnodramatického predstavenia	- Interpretovať hudobné a mimohudobné obsahy prostriedkami hudobnej dramatiky - Vytvárať hudobno-dramatické celky na rôzne námety - Hodnotiť hud.-dramatické predstavenie

HUDOBNÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 7. ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Spev	- interpretovanie piesní rôzneho druhu a žánru (autorské – umelé, inonárodné i populárne piesne). - Rytmizovanie nonsensových a básnických textov, - Tvorba melódie v známom tónovom priestore, melodizovanie textov, využívanie prostriedkov modulácie hlasu - Zaznamenávanie hudobných prejavov	- spievať v primeranej hlasovej polohe, a capella, so sprievodom hud. nástroja alebo hud. pokladu - vedome uplatňovať zásady hlasovej hygieny v hovorenom i spievanom prejave s prihliadnutím na mutačné obdobie žiakov, - rytmizovať a melodizovať reč, uplatňovať individuálne dispozície hlasu v tvorivých hrách.

HUDOBNÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 7. ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Hra na hudobné nástroje	- Hra v triednom alebo školskom ansámblí (súbore orffových nástrojov, súbore voľnej nástrojovej konštelácie), na triednych, školských alebo mimoškolských vystúpeniach. - Hra podľa klasickej notácie - Zvuková interpretácia literárneho textu, výtvarného diela - Tvorba inštrumentálnych častí hudobno-pohybového a hud. -dramatického celku - Kooperovanie, rozvíjanie spoločnej hry, slovná reflexia hudobného výsledku	- hrať na hudobnom nástroji v primeranom tempe, s dynamikou, - Elementárne komponovať - vedome používať hudobné písmo, - aktívne spolupracovať na príprave hudobného projektu (vystúpenia) podľa individuálnych možností každého žiaka a podmienok školy, - reflektovať hudobný výsledok - ocenenie, návrh na zmenu, (seba) korekcia.
Počúvanie hudby	- Aktívne počúvanie hudby rôznej štruktúry, faktúry a formy, - Na základe aktívneho počúvania rámcové orientovanie sa v t ypológii a chronológii umeleckých štýlov a žánrov Slovenskej hudby. - Využívanie funkcií hudby pri hudobnej podpore modelových situácií - Vyjadrovanie vlastných vkusových hudobných preferencií - Návšteva koncertu, hudobného divadla, hodnotenie reprodukovanej aj živej hudobnej produkcie hudby.	- identifikovať charakteristiky, štruktúry, faktúru, formu - identifikovať štýlové znaky modernej hudby, - orientovať sa v chronológii umeleckých smerov a vybraných predstaviteľov Slovenskej hudby - prezentovať svoje vkusové preferencie v oblasti hudby, rešpektovať preferencie iných, - hodnotiť živú hudobnú produkciu profesionálneho alebo poloprofesionálneho umeleckého výkonu jednotlivca alebo renomovaných hudobných inštitúcií,
Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby	- Uplatňovanie voľného a útvarového pohybu v skupine vo väzbe na počúvanú hudbu - Napodobňovanie jednoduchých rytmických tancov predlôh rôznych žánrov. - Uplatňovanie základnej etikety pri tanci	- Štruktúrovaným pohybom interpretovať počúvanú hudbu - Uplatňovať prvky spoločenských a populárnych tancov - Uplatňovať pohybovú improvizáciu pri stvárňovaní hudby a etiketu pri tanci
Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby	- Využívanie hlasu, virtuálnych hudobných nástrojov pri tvorbe hudobno-dramatického celku - Hodnotenie predstavenia renomovaného hudobno-dramatického telesa, napr. muzikál, opereta, balet, opera, pantomíma) primeranou argumentáciou.	- uplatňovať dramatickú, hudobnú (melodickú, rytmickú), pohybovú improvizáciu a interpretáciu pri stvárňovaní hudby rôznych žánrov, - Vytvárať umelú realitu, modelové situácie zo života - hodnotiť hudobno-dramatické predstavenie vlastnej produkcie aj renomovaného hudobno-dramatického telesa primeranou argumentáciou.

HUDOBNÁ VÝCHOVA; 3.cyklus; 8. ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Spev	- Interpretovanie piesní rôzneho druhu a žánru (autorské a populárne piesne). - Rytmizovanie a melodizovanie textov, ich grafické alebo audiovizuálne zaznamenanie.	- spievať v primeranej hlasovej polohe so sprievodom hudobného nástroja alebo hud. pokladu - vedome uplatňovať zásady hlasovej hygieny v hovorenom i spievanom prejave s prihliadnutím na mutačné obdobie žiakov, - Rytmizovať reč a melodizovať reč hudobného podkladu,
Hra na hudobné nástroje	- Hra v triednom alebo školskom ansámblu - Hra podľa grafickej notácie a akordických značiek - Elementárne komponovanie s použitím hudobných softvérov a digitálnych technológií, nahrávka hudobného diela. - Kooperovanie, rozvíjanie spoločnej hry, slovná reflexia hudobného výsledku	- elementárne improvizovať a komponovať, - tvoriť a interpretovať sprievod k piesni, k skladbe, - aktívne a vedome používať hudobné písmo, - efektívne spolupracovať na príprave hudobného projektu (vystúpenia) podľa individuálnych možností každého žiaka a podmienok školy, - reflektovať hudobný výsledok – ocenenie, návrh na zmenu, (seba) korekcia.
Počúvanie hudby	- Aktívne počúvanie hudby - Na základe aktívneho počúvania rámcové orientovanie sa v štýloch modernej populárnej hudby. - Vyjadrovanie vlastných vkusových hudobných preferencií v oblasti všetkých typov hudby. - Návšteva koncertu, hudobného divadla, hodnotenie reprodukovanej aj živej hudobnej produkcie hudby podporené primeranou argumentáciou.	Žiak vie, dokáže: - identifikovať charakteristiky, štruktúry a tonalitu skladby, - identifikovať štýlové znaky modernej populárnej hudby, - vyjadriť zážitok z počúvanej hudby v oblasti všetkých typov hudby s využitím primeranej argumentácie, rešpektovať preferencie iných, - hodnotiť živú hudobnú produkciu profesionálneho alebo poloprofesionálneho umeleckého výkonu jednotlivca alebo renomovaných hudobných inštitúcií - vyhľadávať a technicky upraviť hudobné artefakty pre modelové situácie s ohľadom na funkcie hudby.
Hudobno-pohybové vyjadrenie hudby	- Uplatňovanie voľného, synchrónneho pohybu v skupine vo väzbe na počúvanú hudbu - Adaptovanie jednoduchých rytmických tancov predlôh rôznych žánrov. - Uplatňovanie základnej etikety v spoločenskom kontakte a pri tanci	- Koordinovaným, neštruktúrovaným pohybom interpretovať počúvanú hudbu - Uplatňovať prvky populárnych tancov a etiketu v spoločenskom kontexte - Uplatňovať pohybovú improvizáciu pri stvárňovaní hudby rôznych žánrov a štýlových období

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Hudobno-dramatické vyjadrenie hudby	- Využívanie vlastného hlasu, okolitých objektov, rôznorodých hudobných nástrojov, virtuálnych Hudobných nástrojov aj hudobných softvérov pri tvorbe hudobno-dramatického celku. - Hodnotenie predstavenia renomovaného hudobno-dramatického telesa, napr. muzikál, opereta, balet, opera, pantomíma) primeranou argumentáciou	- Uplatňovať dramatickú a pohybovú improvizáciu na rôzne námety, - vytvárať umelú realitu, modelové situácie zo života a fantazijného sveta, - pri tvorbe výsledného dramatického produktu používať vhodné a bezpečné technické a digitálne prostriedky, - hodnotiť hudobno-dramatické predstavenie vlastnej produkcie aj renomovaného hudobno-dramatického telesa primeranou argumentáciou

Výtvarná výchova

Štruktúru vyučovacieho predmetu výtvarná výchova tvoria 3 komponenty:

- **Komponent komunikácia** je zameraný na spoznávanie a používanie jednotlivých výtvarných vyjadrovacích prvkov (bod, línia, farba, tvar, škvrna, priestor, plocha, objem, textúra, svetlo, záber) a kompozičných princípov (rovnováha, pohyb, rytmus, symetria, dôraz, kontrast, jednota, variácie/rozmanitosť, proporcie, sekvencia, čas), prostredníctvom ktorých žiak vyjadruje svoje predstavy, fantáziu, myšlienky, skúsenosti a pocity. Oboznamovanie sa s nimi prebieha prostredníctvom vlastnej tvorby žiaka, ale aj skúmaním a analyzovaním tvorby iných. Dôležitou súčasťou komponentu komunikácia je osvojovanie si tvorivých postupov a ich kombinácií, techník (napr. kresby, maľby, grafiky a priestorového vytvárania), návykov potrebných pre prácu s nástrojmi, materiálmi, médiami a technológiami, vrátane experimentovania s nimi. Neoddeliteľnou súčasťou tohto komponentu je tiež overenie komunikačných účinkov na prijímateľa, získanie spätnej väzby na proces a výsledky tvorby aj rozvoj interpretačnej zložky. Jednotlivé obsahy a výkony gradujú spôsobilosti žiaka od spoznávania výtvarného jazyka po jeho cieľavedomé používanie.
- **Komponent umenie a vizuálna kultúra** zabezpečuje, aby sa žiak prostredníctvom tvorivej interpretácie dokázal orientovať vo svete umenia, ako aj prepájať ho s každodenným životom. Komponent pracuje s celou škálou podnetov výtvarného umenia ako je maľba, kresba, grafika, socha, objekt, inštalácia, fotografia, multimédiá, performancia, tiež architektúra, urbanizmus, dizajn, aplikované umenie, film, scénografia. Zahŕňa tiež ľudové umenie, umenie subkultúr, minorít, Art Brut a pod. Pestrosť podnetov z diel slovenských umelcov a umelkyní, ako aj zahraničných – európskych a mimoeurópskych vedie k vnímaniu rozmanitosti

umeleckých prejavov. Tradičné a elektronické podnety z vizuálnej kultúry (napr. reklama, svet značiek, piktogramov, bannerov, billboardov) spájajú komponent s aktuálnym spoločenským prostredím. Vytvára sa tým priestor na rozvoj spôsobilosti kriticky čítať obrazy, tiež schopnosti odhaľovať deepfake, ako aj rôzne formy manipulácie.

Komponent dáva priestor aj možnosti neformálneho vzdelávania formou návštevy galérií, múzeí, v prípade možnosti divadla a iných inštitúcií, ako aj absolvovaním ich vzdelávacích aktivít. Aktívne osvojovanie najrozmanitejších kultúrnych a umeleckých hodnôt vedie žiaka k ich rešpektovaniu a oceňovaniu. Rovnako ho motivuje k celoživotnému záujmu o umelecké a kultúrne dianie.

- **Komponent osobnosť** upriamuje pozornosť na sociálny a osobnostný rozvoj žiaka. Na dosahovanie cieľov a plnenie výkonových štandardov využíva obsahy aj z iných komponentov, pretože oblasť postojov, hodnôt, emócií a pocitov nie je možné oddeľovať od samotnej tvorby, komunikácie, ani od vnímania a interpretovania podnetov z umenia a vizuálnej kultúry. Prostredníctvom tvorby – uplatňovaním subjektivity, vyjadrením emócií a pocitov, reflexiou tvorby, ako aj schopnosťou prezentovať jej výsledky, sa rozvíjajú aj mäkké zručnosti žiaka a nachádzajú odpovede na otázky svojej osobnostnej i skupinovej identity. Pri výtvarných projektoch sa učí definovať vlastné ciele a hľadať vhodné stratégie na ich dosiahnutie. Rozvíja sa jeho schopnosť plánovať, organizovať, realizovať a hodnotiť. Prepojením mentálnych operácií (predstavy, fantázie, nápady) s objavovaním ich formálneho vyjadrenia (obrazom, tvarom) a technickou realizáciou (tvorba artefaktu) sa rozvíja tvorivosť a komplexnosť vyjadrovania. Dôraz na vlastné riešenia žiaka rozvíja autentickosť osobnosti.

Hlavným cieľom 1. cyklu je, v nadväznosti na detský výtvarný prejav, aby si žiak osvojil základné výtvarné vyjadrovacie prostriedky a prvky výtvarného jazyka. Spolu so získavaním skúseností s nástrojmi, materiálmi a technológiami sa žiak učí vyjadrovať vlastné predstavy, fantázie, myšlienky, skúsenosti, pocity a emócie.

Prostredníctvom tvorby a umenia spoznáva okolitý svet a rozvíja sa jeho zmyslová citlivosť, zručnosti a sebapoznanie. Spracovávaním podnetov z umenia, tradičného

ľudového umenia a vizuálnej kultúry sa učí vnímať rozmanitosť prejavov myslenia, videnia a cítenia ľudí.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus:

- Rozpoznať výtvarné vyjadrovacie prostriedky, porovnať a triediť ich na základe skúsenosti, zážitkov a predstáv, následne ich využiť pri uplatňovaní základných
- kompozičných princípov.
- Prostredníctvom výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a ich kombináciou vyjadriť vlastné predstavy, fantáziu, myšlienky, skúsenosti, pocity a emócie.
- Pri tvorivej činnosti primerane použiť nástroje, materiály, technológie, médiá a postupy.
- Experimentovať s nástrojmi a materiálmi.
- Tvorivo interpretovať umelecké diela a podnety z umenia a vizuálnej kultúry.
- Poznať úlohu múzeí a galérií.
- Výtvarne reagovať na rozdielne pocity a emócie.
- Reflektovať proces tvorby a jej výsledky, rešpektovať prácu druhých a rozmanitosť myslenia, videnia a cítenia.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 1. ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Komunikácia	- vyjadrovacie prvky: línia, škvrna, plošné a geometrické tvary, farba a ich možné podoby v umení vo vizuálnej kultúre; - kreslenie obrysu, výtvarné hry s líniou a kresliarskymi nástrojmi - línia (charakter a výraz, jednoduchá šrafúra tieňovanie); - plocha (formát, rôzny tvar plochy, rôzny povrch); - mierka (väčšie – menšie, blízke – vzdialené); - tvorenie škvŕn a objavovanie ich tvaru, maľovanie s vodovou farbou a temperou - tradičné a netradičné kresliarske postupy a nástroje (ich rôznorodé stopy); - základy keramickej tvorby, modelovanie z hliny; - Land art–tvorba priestorovej práce na školskom dvore,	- rozlíšiť, popísať a pri tvorivých činnostiach použiť výtvarné vyjadrovacie prvky: farbu, líniu, plošné aj priestorové geometrické tvary; - rozlíšiť výtvarné médiá: kresba, maľba, grafika; - tvorbou vyjadriť svoje myšlienky a fantáziu; - pomenovať a použiť nástroje a základné postupy techniky kresby; - miešať farby, pomenovať tóny základných farieb, rozlíšiť vybrané kompozičné princípy. - pomenovať charakteristické vlastnosti vybraných kompozičných princíпов. - vytvoriť priestorové objekty osvojovaním si techník modelovania, lepenia, zväzovania, skladania; - vytvoriť jednoduché plošné a priestorové objekty z hliny; - hravo experimentovať s prírodným materiálom v exteriéry; vytvoriť stopy
Umenie a vizuálna kultúra	- Jaskynné maľby a predmety pravekého človeka–podnety z pravekého umenia; - expresívne kresby Igor Kalný; - Piet Mondrian a geometrická abstrakcia;	- prostredníctvom zvolenej výtvarnej techniky (kresba, maľba, keramická tvorba, inštalácia) interpretovať podnety z pravekého umenia, abstraktného umenia a súčasného umenia; - opísať vybrané dielo land artu.
Osobnosť	- tvorenie kolektívnych prác; - reflexia na kolektívnu tvorbu; - prezentácia (skupinová alebo individuálna) výtvarného produktu; - Portfólio žiaka;	- dohodnúť sa na deľbe práce pri tvorbe kolektívneho výtvarného diela ; - opísať postup práce pri tvorbe Land art projektu; - opísať a zdieľať vlastné názory k stanovenej téme; - vyjadriť zmyslové vnemy z umenia; - vnímať prostredie rôznymi zmyslami a nadobudnuté skúsenosti aplikovať do vlastnej tvorby;

VÝTVARNÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 2. ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Komunikácia	- prepájanie a kombinácia vyjadrovacích prvkov - symetria, rytmus, kontrast a pohyb v hudbe, v prírode, vo výtvarnom umení; - tvorba land art projektu; - tradičné a netradičné výtvarné techniky: maliarske, kresliarske postupy a nástroje, koláž, inštalácia; - grafické techniky: tlač z výšky; - priestorová tvorba a modelovanie; - tvorba jednoduchých úžitkových predmetov z hliny; - rozlišovanie digitálnych zariadení typov digitálneho obsahu ; - vytvorenie vlastnej fotografie;	- pri tvorivých činnostiach použiť vyjadrovacie prvky: škvrna, farba, plocha, textúra, forma; - pozná kompozičné princípy: rytmus, kontrast symetria, pohyb a vie ich uplatniť pri tvorbe; - použiť vybrané výtvarné techniky na vyjadrenie vlastných zámerov; - umiestniť zobrazované do formátu, pri tvorbe vybrať veku primerané materiály a postupy; - experimentovať s výtvarnými materiálmi a technikami - vytvoriť priestorové objekty v prírode (či okolí školy) s využívaním prírodných a ekologických materiálov; - vytvoriť 3D kompozíciu z plátok a valčekov z hliny; - vymenovať rôzne typy digitálnych zariadení, ktoré sa používajú na tvorbu digitálneho obsahu (napr. počítače, tablety, smartfóny, digitálne kamery, xerox) ; využiť pri tvorbe fotoaparát (smartfón) ;
Umenie a vizuálna kultúra	- košíkárstvo, drotárstvo, keramika; - symboly v školskom prostredí ; - Symbol ako reklama, reklama ako symbol; - Sme v galérií–galerijná animácia, komentovaná prehliadka; - Živý obraz–interpretácia obsahu výtvarného diela; - Maľovaná hudba–experimentovanie s aplikáciou google arts and culture;	- tvorivým spôsobom uplatniť techniky ľudového remesla pri tvorbe vlastného artefaktu; - tvorivo interpretovať vizuálne symboly podnety z verejného priestoru; - vytvoriť vlastné logo alebo symbol; - Porovnať námety umeleckých diel Andyho Warhola a Roya Lichtensteina; - vyjadriť pocity a zážitky z návštevy výstavy galérie; - Vyjadriť vnímané pocity z hudby a uplatniť ich vo vlastnej tvorbe ;
Osobnosť	- spoznávanie predmetov a prostredia prostredníctvom zraku, hmatu a sluchu; - symbolika farby a emócie ; - sebahodnotiacia reflexia ; - reflexia v procese tvorby; - Môj dom je môj hrad; - portfólio žiaka;	- vyjadriť zmyslové vnemy získané z prostredia ; - vnímať prostredie rôznymi zmyslami a nadobudnuté skúsenosti aplikovať do vlastnej tvorby; vyjadriť svoje pocity pomocou symboliky farieb; - opísať postup práce pri tvorbe a skúsenosti z vlastnej tvorby; - kooperatívne pracovať v skupine; rešpektovať pravidlá kolektívnej práce; - tvorbou zdieľať vlastné názory, rodinné zvyky a tradície ;

VÝTVARNÁ VÝCHOVA; 1.cyklus; 3. ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Komunikácia	- tvorivá kombinácia vybraných výtvarných vyjadrovacích prvkov a kompozičných princípov; - portréty slávnych majstrov–Leonardo da Vinci, Rembrandt, Modigliani, Picasso; - tvorivé riešenie daného výtvarného problému - inšpirácia výtvarným dielom a jeho tvorivá interpretácia– Jackson Pollock; - xerox ako alternatívny grafický nástroj; - RNA–tvorba digitálnej maľby; - tvorba autoportrétu pomocou dostupnej digitálnej aplikácií, jednoduchá transformácia fotografie; - výtvarné laborovanie s postupmi vybraných ľudových tradičných remesiel–košíkárstvo, drotárstvo, keramika; - symboly a ich funkcia v kultúre;	- použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky ako aj kompozičné princípy vo výtvarných zadaniach a vlastných zámeroch ; - použiť vybrané výtvarné techniky na vyjadrenie vlastných zámerov a tvorivo použiť rôznorodé materiály pri riešení výtvarného problému ; - Identifikovať výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy vo vybraných umeleckých dielach - použiť dostupné digitálne technológie pri riešení výtvarného problému; - vytvoriť jednoduché kompozície z prvkov na ploche v digitálnom prostredí ; - využiť jednoduché nástroje na premenu fotografie ; - experimentovať s rôznymi technikami a postupmi ľudových remesiel ; - porovnať artefakty rozmanitých kultúr;
Umenie a vizuálna kultúra	- africké umenie, obrazce na planine Nazca, Edward Munch, Art brut–Jean Dubuffet - Paul Signac a Marko Blažo–porovnanie diel; - návšteva stálej expozície západoslovenského múzea v Trnave; - podnety z pravekého umenia, umenie starovekých civilizácií a ich odraz v modernom a súčasnom umení– dizajn, odevníctvo, textil; - Galéria v škole;	- tvorivo interpretovať a rozlíšiť podnety z vybraných období z dejín umenia; - porovnať diela predstaviteľov výtvarného umenia z pohľadu použitia výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a kompozičných princípov; - vyjadriť pocity a skúsenosti z návštevy múzea; opísať činnosti a funkcie múzea; - vytvoriť nádobu z hliny s motívom terakotovej keramiky z doby bronzovej; využiť motívy na tvorbu vlastnej modernej keramiky; - aktívne sa zúčastniť pri usporiadaní výstavy v škole;

Osobnosť	- Boli sme v múzeu; - Socha alebo objekt–tvorenie kolektívnych prác; - sebahodnotiaca reflexia; reflexia procesu tvorby; - Možnosti prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti; - To (Tu) som JA–moje portfólio;	- pomenovať a vyjadriť pocity a emócie na základe zážitkov z výstavy; - aktívne sa podieľať na tvorbe spoločného produktu; rešpektovať rozdielny názor spolužiakov v skupine pri tvorbe; - opísať postup práce pri tvorbe a skúsenosti z vlastnej tvorby; - prezentovať výsledky tvorivého procesu pred skupinami; - prezentovať výtvarných prác celej triedy na výstave v škole; - zbierať svoje výtvarné diela do výtvarného portfólia; vytvoriť sebareflexiu na vlastné portfólio; vedieť opísať silné a slabé stránky portfólia;
----------	--	---

Výtvarná výchova, 2. cyklus, 4. ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Komunikácia	- experimentálna maľba–zásah do maľby kresbou ; - výtvarné asociácie na zmyslové podnety hudby; - experimentálna kresba–Jean Dubuffet; - socha alebo objekt–skupinová práca, experimentovanie s rôznymi materiálmi; - modelovanie z formy–keramická tvorba; - plagát–tvorba digitálneho obsahu; - overovanie vizuálnych informácií, digitálneho obsahu a ich autenticity; - vytváranie znakov v priestore ako súčasť vizuálnej komunikácie–street art;	- vyjadriť svoje pocity a emócie prostredníctvom maliarskych technik na veľký formát predlohy; - tvorivo kombinovať výtvarné vyjadrovacie prostriedky pri riešení výtvarného problému; - uplatniť výtvarné postupy automatickej kresby pri vlastnej tvorbe - na základe kresby (možnosťou využiť podnety výtvarného umenia) vy- tvoriť z kartónu priestorovú prácu–objekt; - vytvoriť vlastný úžitkový predmet z hliny; - vytvoriť plagát na reklamu pomocou softvéru a textového editoru - vytvoriť brožúrku na danú tému pomocou balíčka Office, vyhľadať informácie a digitálny obsah z internetu pre účely brožúrky; - opísať dôležitosť uplatnenia základných princípov etických zásad, autorských práv a licencií pri práci s digitálnym obsahom; - tvorivo použiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky a princípy kompozície pri tvorbe vizuálnych znakov v exteriéry;
Umenie a vizuálna kultúra	- ľudová keramika–Modra, Pozdišovce, Gemer; - podnety z egyptského umenia; - porovnanie základných výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a výtvarných technik v dielach zahraničných a slovenských umelcov: Jiří Kolář, Henri Matisse, Robert Rauschenberg, Juraj Meliš (koláž, asambláž); - vlastnosti materiálov; recyklácia odpadového materiálu; - návšteva sakrálnej stavby– Kostol svätého Mikuláša biskupa;	- tvorivo interpretovať diela a opísať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia, online prostredia, vizuálnej kultúry; - opísať techniky ľudového remesla ; - tvorivým spôsobom uplatniť techniky ľudového remesla ; - reagovať na prírodné prostredie prostredníctvom priestorovej tvorby ; - využiť v tvorbe odpadové materiály vhodné na recykláciu ; - identifikovať pocit z umeleckého diela;

Osobnosť	- tvorba kolektívneho produktu; - sebahodnotiaca reflexia; - hodnotenie tvorivého procesu spolužiaka; - portfólio žiaka;	- vyjadriť zmyslové vnemy z umenia; - opísať skúsenosti z vlastnej tvorby, hodnotiť proces; - rešpektovať výtvarné postupy spolužiakov; - vyjadriť pozitívnu spätnú väzbu svojmu spolužiakovi; - porovnať zvyky a tradície vlastného prostredia s vybraným prostredím inej kultúry ;
----------	---	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA; 2.cyklus; 5. ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Komunikácia	- kreslenie predmetu podľa skutočnosti (základy geometrickej výstavby proporcií), vyjadrenie približného tvaru a modelácie tieňovaním, šrafovaním, lavírovaním (kresbou uhlíkom alebo tušom); - overovanie vizuálnych informácií, digitálneho obsahu a ich autenticity. Uplatňovanie autorských práv vo vizuálnej kultúre; - Kubizmus a surrealizmus - vytvoriť koláž, asambláž, frotáž (pretláčanie rôznych materiálov na povrchy) – využitie farebnej fantázie, predstavivosti, inovácie pri kreslení zobrazovaného predmetu; - grafická partitúra: zápis hudby do notovej osnovy alebo vymysleného systému pomocou znakov, vlastných grafických symbolov, geometrických tvarov, koláže, asambláže z predmetov (dôraz na význam, tvar a farbu znakov a ich umiestnenie); - výtvarné hry s problematikou dejepisu alebo geografie (napr. mapa/cestovný poriadok/orientačná schéma svojej biografie / životopisu) predkov, symboly pre jednotlivé udalosti dejepisu;	- slovne opísať surrealistické dielo; - vytvoriť fantastickú kompozíciu s kombináciou rôznych výtvarných technologických postupov; - vytvoriť originálny zápis hudby (vznik nového spôsobu kreslenia podľa hudby); - výtvarne spracovať a zobraziť zvolenú tému z dejepisu prepojenú s geografiou (lokalizáciou na mape); - slovne komentovať výtvarný príbeh z historického obdobia s nakreslenou fantazijnou mapou;

Umenie a vizuálna kultúra	- geometrizácia tvarov predmetov v zátiší kompozícia/obraz rozložený z geometrických tvarov (kubistický princíp) ; - surrealistické umenie (fantastické kombinácie tvarov); forma a obsah; - vytvorenie súboru diel v digitálnej podobe (Picasso, Salvador Dali, Mikuláš Galanda, Emil Filla, František Malý, Imrich Weiner-Král); - mozaika – umenie neskorej antiky/staroveku (byzantské umenie – uvedenie do dobovej situácie, inšpirácia z dejín umenia) – príbeh umelca z byzantskej ríše alebo ranokresťanského obdobia (zobrazovanie svätcov)- mozaika tvorená buď z papiera, z maľby alebo iných materiálov.; - návšteva farského kostola svätého Mikuláša v Senci; - druhy umenia a výtvarného prejavu; - fotografia, film, animácia; - základy práce s digitálnym fotoaparátom alebo mobilom.	- tvorivo interpretovať a rozlíšiť podnety z vybraných období z dejín výtvarného umenia; - porovnať diela známych umelcov výtvarného umenia na základe použitia vyjadrovacích prostriedkov a kompozičných princípov; - použiť postupy a nástroje a overovanie zdrojov vizuálnych vyobrazení a ich autenticity pri hľadaní digitálnych obsahov v oblasti výtvarného umenia; - pomenovať typické znaky mozaiky, tvorivo použiť (transformovať) princíp mozaiky; - charakterizovať exteriér a interiér v architektúre, slovne opísať znaky sakrálnej stavby; - vymenovať typické znaky vybraných druhov umenia; - výtvarne vyjadriť vlastnú predstavu ľubovoľného architektonického priestoru a jeho funkčnosť;
Osobnosť	- boli sme v kostole; - mozaika, výtvarné hry s problematikou dejepisu alebo geografie, vytvorenie súboru diel v digitálnej podobe– skupinové riešenie výtvarného problému, alebo problémov iného charakteru; - usporiadame výstavu; - portfólio žiaka;	- pomenovať a vyjadriť pocity a emócie na základe zážitkov z návštevy sakrálnej stavby; - aktívne sa podieľať na tvorbe spoločného produktu; - prezentovať výsledky tvorivého procesu pred skupinami ; - rešpektovať rozdielny názor spolužiakov v skupine pri tvorbe ; kooperatívne a s rešpektom k druhým pracovať v skupine; - vytvoriť sebareflexiu na vlastné portfólio; vedieť opísať silné a slabé stránky portfólia; vedieť pozitívne hodnotiť portfólio spolužiaka;

Hlavným cieľom 3. cyklu je pripraviť žiaka na cieľavedomé používanie výtvarného jazyka a jeho komunikačných účinkov. Tvorbou a kritickou percepciou sa prehĺbuje zmyslová citlivosť a sebazpoznanie žiaka. Prostredníctvom umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry žiak reflektuje aktuálne spoločenské témy, ich vplyv na spoločnosť a každodenný život.

Ciele vzdelávania pre 3. cyklus:

- Cieľavedome použiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky, nástroje, materiály, médiá, techniky, technológie a postupy na vyjadrenie vlastných predstáv, fantázií, myšlienok, skúseností a pocitov a emócií.
- Tvorivo interpretovať diela, artefakty z umenia a vizuálnej kultúry a reflektovať ich účel, zmysel aj hodnotu.
- Zámerne využiť výtvarný prejav ako vizuálny komunikačný nástroj a pomenovať jeho účinky.
- Oceniť celospoločenskú rolu múzeí a galérií. Reflektovať pocity a emócie.
- Rešpektovať, oceniť tvorbu a prejavy kultúrnej rozmanitosti. Dodržiavať základné princípy etických zásad, autorských práv a licencií.
- Porozumieť významom, kriticky čítať a identifikovať prvky manipulácie vo vizuálnej komunikácii.
- Pri tvorbe aplikovať hodnotiace kritériá. Posúdiť vplyv umenia a kultúry na každodennosť človeka a spoločnosti.
- Vyjadriť postoj ku globálnym, historickým a spoločenským súvislostiam umenia a kultúry.

VYV, 3. cyklus, 6. ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Umenie a vizuálna kultúra	- Reklama alebo odkaz–manipulácia prostredníctvom umenia a vizuálnej kultúry; - Návšteva galérie Jána Koniarka v Trnave–súčasnú Slovenské umenie	- Zmeniť význam dostupných predmetov každodennej potreby pomocou deformácie; použitím techniky koláž (roláž, proláž, muchláž) výtvarne posunúť pôvodnú fotografiu alebo obraz podľa vlastného výberu; - odhaliť význam vizuálnych znakov a symbolov vo vizuálnej komunikácii ; - tvorivo interpretovať výtvarné diela súčasného umenia podľa vlastného výberu, použiť metódy neverbálnej interpretácie - Vedieť pomenovať spoločenské poslanie galérií a múzeí;

Osobnosť	- Mesto, Nekonečný príbeh—spoločná tvorba; - vizuálne informácie ako súčasť každodennej komunikácie—pravda/nepravda. Sociálne médiá ako priestor na prezentáciu vlastných vizuálnych informácií; - deformácia, zmena významu; - reflexia tvorby; - žiacke portfólio; - prezentácia výsledkov tvorby a tvorivého procesu;	- aktívne sa zapojiť do procesu riešenia spoločného výtvarného problému ; kooperatívne a s rešpektom pracovať v skupine; - vyjadriť svoj názor o pravdivosti vizuálnych informácií, reagovať na pocity a emócie; - pomenovať pocity a emócie, ktoré sú vyjadrené vo vybraných výtvarných dielach; - reflektovať proces vlastnej tvorby, vedieť pomenovať svoje silné a slabé stránky; - reflektovať proces tvorby svojich spolužiakov, vedieť oceniť to v čom sú dobrí; - vytvoriť štruktúru a obsah portfólia - spoločne si stanoviť kritériá hodnotenia žiackeho portfólia - dohodnúť sa o spôsoboch a formách prezentácie žiackeho portfólia; - prezentovať vlastné výtvarné diela cez sociálne médiá; prezentovať výsledky tvorby a artefakty triedy v online galérií školy;
----------	---	--

Komunikácia	- mesto–výtvarný jazyk netradične. Inšpirácia Erik Binder. Možnosti transformácie kresby a maľby; - strihanie tvarov, využitie kontrastov pri vyfarbovaní tvarov: miešanie farieb (základných a odvodených), škála zosvetľovania. Tvorba šablónov. Skladanie šablónov do kompozície–inšpirácia Paul Klee, Joan Miro; - voľná transformácia výtvarného jazyka; - objekt vydávajúci zvuk; - výtvarné interpretácie prírodných štruktúr–tlač z výšky (ekotlač); - pletený objekt–využitie možnosti netradičných materiálov (papier, kartón, bužírka, drôt atď.); - Nekonečný príbeh–na základe scenára vytvoriť krátky film. Pri tvorbe využiť možnosti dostupných softvérov alebo online aplikácií; - Prečo sú dôležité autorské práva? - Vlastný dizajn	- tvorivo použiť výrazové možnosti rôznych kvalít čiar, tvarov, plôch – povrchov, textúr, farieb a farebných kombinácií; - usporiadať rôzne prvky do kompozície; - tvorivo pracovať s materiálmi rôzneho povrchu, krčivosti, tvrdosti, krehkosti (šmirgel, papier, kartón, vata, textílie, kov, fólia, sklo, plasty); použitím rozličných materiálov vytvoriť priestorovú prácu; - navrhnuť a vytvoriť v skupine vlastný hudobno-vizuálny nástroj; - pomocou prírodného materiálu vytvoriť farebnú kompozíciu; - vytvoriť objekt pomocou pletenia prútov; - vytvoriť scenár na jednoduchý príbeh; - pomocou využitia vlastných artefaktov a rozličných mediálnych obsahov vytvoriť jednoduchý krátky film; vymyslieť názov filmu - pri práci s digitálnym obsahom rešpektovať základné princípy etických zásad a autorských práv. - vytvoriť dekoratívny prvok pomocou ľubovoľných plošných výtvarných techník; zdôvodniť výber výtvarných vyjadrovacích prostriedkov;
Umenie a vizuálna kultúra	- Analýza produktov ľudových remesiel z pohľadu techniky a funkčnosti predmetu. Druhy a funkcie dizajnu; - Gotické umenie a architektúra–virtuálna návšteva gotického chrámu v Bratislave a v Košiciach; - Porovnanie gotických chrámov, hľadanie spoločných znakov a architektonických prvkov; - Ľudová architektúra; - Moja budova; - Realita alebo výmysel ; - Deepfake – realita alebo druh umenia? ; - Deformácia, zmena významu–podnety z konceptuálneho umenia (Joseph Kossuth, Peter Rónai, Ladislav Novák, Jiří Kolář);	- tvorivo interpretovať a analyzovať podnety z ľudového umenia -košíkárstvo; zdôvodniť okolnosti vzniku artefaktu; - na základe vlastných motívov výtvorne interpretovať dobové formy gotického umenia; - analyzovať vybraných príkladov z architektúry z pohľadu funkčnosti; vedieť vymenovať architektonických prvkov exteriéru a interiéru gotického chrámu; - porovnať ľudovú architektúru urbanistickou architektúrou; - vytvoriť návrh vlastnej budovy (kresba, škica) a následne vytvoriť maketu budovy z materiálu podľa vlastného výberu; - vyhľadať mediálnych obsahov na internete (portrét, krajina, dav ľudí atď.), ktoré boli vytvorené pravdepodobne pomocou UI; - pri práci s digitálnym obsahom charakteru deepfake, odhaliť nepravdivé obsahy;

VYV, 3. cyklus, 7. ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Komunikácia	- Secesia; - Poriadok a chaos – usporadúvanie v kompozícii; - Symetrické a asymetrické usporiadanie, rytmus – arytmia, zámerná – náhodná kompozícia (automatizmus, improvizácia, neporiadok); - Chaotická a usporiadaná kompozícia – radenie prvkov, technika mandaly, roláže, proláže a materiálvej koláže alebo fotokoláže. Náhodná a konštruovaná zostava; - Zobrazenie priestoru. Lineárna perspektíva. - Pozorovanie a konštrukcia. Interiér; - Zobrazenie architektonického tvaru v krajine – exteriér; - Renesančné zobrazenia perspektívy (F. Brunelleschi, Massacio, P. della Francesca, Leonardo da Vinci); - Dadaistický text –transformácie vzťahu obrazu a textu; - Ready made – kompozícia z nájdeného predmetu;	- vytvoriť dekoratívny prvok pomocou ľubovoľných výtvarných techník; zdôvodniť výber výtvarných vyjadrovacích prostriedkov; vymyslieť spôsob a oblasť kde sa dá využiť navrhnutý dekoratívny prvok; - vytvoriť rôzne typy kompozície zo zvolených prvkov/materiálov; vyjadriť chaos a poriadok abstraktným alebo predmetným zobrazením; - usporadúvať prvky v kompozícii symetricky/asymetricky, zámerne/náhodne; navrhnúť riešenie výtvarného problému; - vybrať a cielene použiť výtvarné postupy na riešenie výtvarného problému; - zobraziť jednoduché priestorové vzťahy v perspektíve, - vystihnúť približné proporcie zobrazovaných predmetov; - umiestniť predmety v rôznych vzdialenostiach; - vyjadriť svetlosť farby pomocou jej odtieňov, farebne vyjadriť perspektívu; - pomocou textového editora (wordart) vytvoriť dadaistický text a vytvoriť k tomu vlastnú ilustráciu; - vytvoriť kompozíciu z nájdeného predmetu s využitím autorských postupov: asambláž, akumuláciu, ready made;

Umenie a vizuálna kultúra	- Uvedenie do dobovej situácie – príbeh renesančného umelca; - Renesančné umenie (maliarstvo, sochárstvo, technické návrhy, architektúra); - Výtvarné reakcie žiakov (napr. renesančná móda, doplnky, stroje, stavby); - Individuálne alebo v skupine vytvoriť sochu, živú plastiku alebo obraz, príbeh performancie fotograficky zdokumentovať; - Výtvarná interpretácia umeleckého diela podľa slovného opisu inej osoby a podľa vlastného videnia diela v galérii (alebo reprodukcie); - Vlastný opis (námetu, témy, príbehu výtvarného diela v galérii/na reprodukcii);	- pomenovať typické znaky mozaiky; - poznať typické znaky renesančného maliarstva, sochárstva a architektúry; - rozpoznať typické prvky vybraných umeleckých slohov – ich súvislosti a rozdiely, - vysvetliť pojem performancia; - vybrať si vhodné dielo na performatívne napodobnenie – obraz alebo sochu; - vytvoriť k výtvarnému dielu príbeh, performanciu odfotografovať a vhodnými argumentmi hodnotiť interpretácie spolužiakov; - slovne a výtvarne interpretovať videné výtvarné dielo, - rozlíšiť charakteristické funkcie a výraz architektonického priestoru; - porovnať rôzne vonkajšie a vnútorné architektonické priestory;
Umenie a vizuálna kultúra	- Slovo a obraz (porovnanie slovného opisu a zobrazenia toho istého motívu); - Návrhy architektúr s rôznou funkciou a účelom, charakteristika členenia, tvaru a výrazu; - Typy a funkcie architektonického priestoru: priestor pre sústredenie, učenie sa, výtvarné činnosti, pohyb, odpočinok, priestor spoločný a súkromný, sviatočný (posvätný) a všedný, vonkajší a vnútorný; - Výraz architektonického priestoru (napr. stiesnený, smutný, chladný, intímny, príjemný, veľkolepý, slávnostný, veselý); - Návrh exteriéru formou kresby (inšpirácia stavbami, napr. Guggenheim museum v NY, Opera v Sydney, stavby Gaudího v Barcelone, Hundertwassera vo Viedni, svetové stavby Gehryho); - Fotografovanie krajiny, premeny denného svetla;	- nakresliť návrh architektúry vybraného typu – navrhnuť exteriér a nakreslený typ budovy slovne vysvetliť kritéria spĺňajúce jej účel a funkčnosť; - použiť pri fotografovaní vhodnú expozíciu a režim; - vymyslieť vlastnú inštaláciu z rôznych materiálov smerujúcu k zmene, novému vnímaniu všedného priestoru, - nafotografovať umelo vytvorenú predlohu – inscenovanú kompozíciu – ako celok, približovaním zachytiť detail; - pripraviť krátky scenár a storyboard videa, - navrhnuť scénu, prostredie, kostýmy; - nakresliť ťažiskové zábery – sériu obrázkov ako predprípravu natáčania videa;

Osobnosť	- Vyjadrenie chutí výtvarnými prostriedkami (zobrazujúcim alebo abstraktným spôsobom) – koreniny, bylinky, čaje, jedlá a ich farebné (tvarové, materiálové, gestické) vyjadrenie; - Výtvarné vyjadrenie podnetov zvuku cez maľbu (hudobné ukážky: Trojan – Žabiak, Korsakov – Let čmeliaka, B. Smetana – Vltava, Čajkovskij – Valčík kvetov); - Procesuálne umenie – maľba na kocku cukru, následne ju pokvapkať vodou a pozorovať proces zmeny; - reflexia tvorby; - žiacke portfólio; - prezentácia výsledkov tvorby a tvorivého procesu;	- výtvarne vyjadriť subjektívnu vizuálnu predstavu chuťového a zvukového vnemu, a sformulovať svoje emócie a pocity; - pôsobením hudobných tónov piesne zobrazíť abstraktnou maľbou farebné plochy, škvrny, rovné a krivé čiary, rýchle a pomalé pohyby, kde slovne zdôvodniť svoje pocity, myšlienky, nálady; - fotograficky zaznamenať výtvarné dielo procesuálnou tvorbou (etapy tvorby) a popísať proces premeny diela; - aktívne sa zapojiť do procesu riešenia spoločného výtvarného problému ; kooperatívne a s rešpektom pracovať v skupine; - reflektovať proces vlastnej tvorby, vedieť pomenovať svoje silné a slabé stránky; - reflektovať proces tvorby svojich spolužiakov, vedieť oceniť to v čom sú dobrí; - prezentovať vlastné výtvarné diela cez sociálne médiá; prezentovať výsledky tvorby a artefakty triedy v online galérii školy; - prezentácia vlastného portfólia pred spolužiakmi;
----------	--	---

VYV, 3. cyklus, 8. ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Komunikácia	- transformácia vybraného motívu do niekoľkých tvarových štýlov ; - (napr. geometrizácia postavy, rastliny, živočícha, znejasnenie, vyskladanie z iných tvarov, redukcia na obrys, vyjadrenie linkou, bodmi, plastickejšť); - posun výtvarného diela pomocou transformácie; - zobrazovanie výrazu tváre – karikatúra podľa fotografických portrétov ; - subjektívne transformovanie videnej reality, nadsadenie a štylizácia foriem umocňujúca výraz; - expresionistické portréty, výrazové hlavy; - základná proporčná schéma zobrazenia ľudskej tváre a postavy; - umenie performancie (samostatná symbolika gesta, postoja, pohybu); - umenie happeningu (napr. skupinového – zorganizovaný nevšedný zážitok); - umenie inštalácie a fotodokumentácia; - inšpirácie moderným umením;	- štylizovať motív: geometrizáciou, vyskladáním z iných tvarov, redukcíou na obrys; - štylizovaný motív zaznamenať pomocou fotoaparátu a fotografiu digitálne upraviť, pretransformovať; - zobraziť charakteristický výraz rôznych emócií prostredníctvom portrétu (karikatúry); - urobiť náčrt a maľbu ľudskej tváre s jej výrazom pri pohľade spredu podľa modelu alebo fotografie; - nakresliť/namaľovať anatomické proporcie ľudskej postavy v stoji/v pohybe; - vymenovať podstatné znaky moderných smerov: umenia inštalácie, performancie, happeningu; - Vytvoriť scenár na performanciu a predviesť performanciu na vlastnú tému; - vyhľadať vizuálny obsah z oblasti inštalácie a vytvoriť súbor obrazov v počítači, pri tom rešpektovať základné princípy etických zásad a autorských práv; - inšpirovať sa dielom moderného umenia a inovatívne ho stvárať ľubovoľnou technikou; - navrhnuť priestorovú inštaláciu pre konkrétne mesto a konkrétne námestie;

Umenie a vizuálna kultúra	- Umenie baroka (maliarstvo, sochárstvo, architektúra, odievanie, typografia); - Výtvarné reakcie žiakov na vybraný barokový artefakt; - Výtvarné spracovanie typických prvkov barokovej pamiatky/ stavby, sochy alebo obrazu pomocou fotografie alebo videa. - Umenie v galérii. Krátka reflexia (slovná/písomná recenzia) výstavy alebo virtuálnej galérie alebo múzea; - Časopisy o súčasnom umení/dizajne/architektúre; - Interiér a exteriér (špecifiká a vzájomné vzťahy); - Výraz a funkcie vnútorného a vonkajšieho priestoru. - Tvaroslovie a materiály; - Návrh vnútorného a vonkajšieho usporiadania vybraného typu architektúry formou kresby;	- rozpoznať typické znaky barokového maliarstva, sochárstva, architektúry; - porovnať znaky barokového slohu s inými historickými slohmi (obdobia stredoveku, renesancie) a modernými slohmi; - Výtvarne interpretovať podnety z barokového umenia; - diskutovať o videnej výstave alebo prehliadke virtuálneho múzea alebo galérie na internete; - navrhnúť vonkajší a vnútorný priestor ľubovoľnej stavby (bytu/domu, v ktorom žije); - charakterizovať povolanie architekta; - načrtnúť 3D priestor pozorovanej miestnosti, izby v grafickom programe; - rozlišovať rôzne spôsoby komponovania portrétu; - charakterizovať fotoreportáž (popísať prípravu, urobiť výber kvalitných fotografických záberov a napísať k nim krátky text);
Umenie a vizuálna kultúra	- Poznanie práce architekta – základné fázy od návrhu priestoru až po budovanie stavby; - Fotografovanie portrétu (osvetlenie, výraz, formát, výrez, profil, trištvrte profil, en face, podhľad, nadhľad); - Portrétna fotografia (prepojenie s tematickým celkom Možnosti zobrazovania videného sveta); - Príprava a realizácia fotoreportáže; - Spoločné a rozdielne znaky videa a filmu; - Charakteristické znaky filmových žánrov (dokument, komédia, horor, detektívka, sci-fi, seriál); - Napodobnenie vybraného žánru (napr. na úrovni scenára, storyboardu, krátkeho videa) alebo zostrih klipu z ukážky vybraných žánrov ; - Porovnanie tradícií a zvykov v minulosti a v súčasnosti; - Charakteristické prvky tradícií vlastnej rodiny (sociálnej skupiny): jedlá, slávnosti; - Reklama – jej proces tvorby a ciele, tvorba reklamnej kampane;	- rozlišovať základné filmové žánre; - charakterizovať priebeh vzniku filmu/ videa podľa jednotlivých fáz od námetu až po premiéru; - nakrútiť mobilom alebo kamerou repliku scény známeho filmu vo svojom prostredí; - výtvarne interpretovať typický podnet svojho sociálneho (rodinného) prostredia prostredníctvom aj netradičným výtvarných pomôcok, techník; - čerpať námety z ľudových motívov a tradícií; - zhotoviť jednoduchý reklamný produkt (napr. plagát, leták, klip); - objasniť zámer a cieľ reklamy; - nakresliť plagát alebo natočiť krátku reklamu na svoj imaginárny produkt alebo už existujúci produkt; - vymyslieť slogan pre existujúci alebo imaginárny reklamný produkt.

Osobnosť	- Hmatové pocity – vnímanie kvality povrchu: teplo-chlad, hladkosť - drsnosť, vlhkosť-suchosť, mäkkosť-tvrdosť, slizkosť. - Vnímanie tvaru: hranatý-zaoblený, tupý-ostrý, jednoduchý-zložitý; - Môj deň; - Transformácia vybraného motívu, portrét; - Porovnanie výtvarných diel od rôznych autorov; - reflexia tvorby; - žiacke portfólio; - prezentácia výsledkov tvorby a tvorivého procesu;	- P zobraziť svoju náladu a pocity výtvarnými prostriedkami; - aktívne sa zapojiť do procesu riešenia spoločného výtvarného problému ; kooperatívne a s rešpektom pracovať v skupine; - hodnotiť artefaktov od vybraných autorov, pri hodnotení využiť svo- - je skúsenosti a prvky kritického myslenia - reflektovať proces vlastnej tvorby, vedieť pomenovať svoje silné a slabé stránky; - reflektovať proces tvorby svojich spolužiakov, vedieť oceniť to v čom sú dobrí; - Vytvoriť online priestor (webovú stránku) pre účely prezentácie výtvarných produktov ; - prezentovať vlastné výtvarné diela cez sociálne médiá; - prezentovať - výsledky tvorby a artefakty triedy v online galérii školy; - prezentácia vlastného portfólia pred spolužiakmi;
----------	---	--

VYV, 3. cyklus, 9. ročník

Komponent	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Komunikácia	- Konfrontácia rôznych štýlov moderného alebo predmoderného umenia (obraz maľovaný rôznymi štýlmi a rukopismi zvolenými podľa ukážok); - Vybrané „-izmy“ moderného umenia (kubizmus, surrealizmus, impresionizmus, expressionizmus); - Výtvarné interpretácie gramatických tvarov (napr. slovných druhov, vetných členov, homoným, synonym, opozít). Priradovanie výtvarných znakov ku slovám ; - Vizuálna poézia (náhrada slov grafickými znakmi, obrazmi, fotografiami, prírodninami alebo objektmi, predmetmi, téma súvisí s výtvarným umením dadaizmu) ; - Doplnenie časti reprodukcie (fotografie) kresbou/maľbou, zlatý rez v umení a v prírode. Dôraz na približné napodobenie štýlu, výrazu a proporcií v doplnenej časti; - Konceptuálne umenie. Nahradenie obrazu (predstavy) slovným výrazom vystihujúcim jej podstatné prvky alebo parafráza(interpretácia) zvoleného konceptuálneho diela; - Text a písmo vo výtvarnom umení (konceptuálny text); - Obraz z písma/textu (lettrismus); - Text umiestnený v konkrétnom prostredí (kontexte), na objekte alebo na časti obrazu; - Charakterizovať umenie: ready made, akčné umenie, konštruktivizmus, POP-ART (diela umelcov: Andy Warhol, Roy Lichtenstein);	- kombinovať rôzne vybrané štýly výtvarného vyjadrovania v jednom obraze; - vyjadriť myšlienku (koncept) umeleckými prostriedkami formou napr. písaného textu, čísel, nákresov, máp v modernom štýle; - vytvoriť grafické znázornenie gramatických pojmov alebo vzťahov ; - porovnávať súvislosti, vzájomné vzťahy medzi výtvarnými znakmi (zobrazeniami) a slovami ; - Vytvoriť vizuálnu poéziu, použiť výtvarné techniky a postupy podľa vlastného výberu, zdôvodniť výber výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a technických postupov; - pochopiť uplatnenie zlatého rezu v umení a v prírode, vytvoriť kompozíciu podľa daných princípov; - vyjadriť a nahradiť (parafrázovať) podstatné prvky svojho obrazu (výtvarného diela) slovami, textom; - charakterizovať POP-ART, ready made, akčné umenie, konštruktivizmus; - vytvoriť nový koncept s názvom – vlastné dielo (sochu, objekt) kombinovanou technikou, napr. z nájdených predmetov odpadového (spotrebného, úžitkového) materiálu;

Umenie a vizuálna kultúra	- Secesné umenie (maliarstvo, grafika, architektúra, odievanie, dizajn, šperk); - Výtvarné reakcie žiakov na vybraný secesný artefakt, využitie organického ornamentu; - Výtvarná interpretácia umeleckého diela + písomná recenzia po návšteve v galérii alebo virtuálnej galérii alebo podľa reprodukcie diela architekta, podľa časopisu (monografie o umení) alebo podľa filmového diela;	- rozpoznať typické znaky secesného umenia a architektúry a rozlíšiť ich s inými umeleckými slohmi; - po návšteve galérie alebo pozretí virtuálnej galérie alebo filmového umeleckého diela (napr. o živote maliara – Gustava Klimta) slovne aj písomne interpretovať výtvarné dielo v rámci projektovej práce; vyjadriť v nej svoj názor, pocity ; odprezentovať prácu pred spolužiakmi;
Umenie a vizuálna kultúra	- Komentovanie rôznych druhov médií, žánrov a autorských prístupov v rámci jedného média, obdobia (podľa diel v galérii, virtuálnej galérii alebo podľa reprodukcii); - Knihy o modernom umení/dizajne/architektúre, časopisy o súčasnom umení ; - Digitálna postprodukcia fotografie; - Montáž, filtre, zmeny farebnosti, proporcií, výber časti obrazu (fotomontáž); - Digitálna fotografia. Príprava a realizácia vlastnej fotoreportáže; - Krátky príbeh (videoklip); - Film a videoumenie. Hra na filmový štáb (rôzne úlohy pri príprave a realizácii filmu. Úprava (zostrih) krátkeho videa v počítačovom programe alebo v mobilnej aplikácii; - Postprodukcia obrazovej a zvukovej časti videoklipu, fotografie. - Súčasný trendy v dizajne;	- diskutovať o súčasných výtvarných dielach (o výstave, dizajne, architektúre, filme); - vytvoriť jednoduchý model architektúry podľa svojho návrhu; - upraviť fotografiu v počítači alebo v mobilnej aplikácii, - fotografický materiál doplniť textom a zrealizovať tak vlastnú fotoreportáž; svoj produkt odprezentovať pred spolužiakmi v triede; - poznať hlavné fázy procesu vzniku audiovizuálneho diela; - vybrať vhodný program na úpravu videa; - nakrútiť krátky vlastný videoklip, upraviť ho a strihať v počítačovom programe alebo v mobilnej aplikácii; - upraviť videoklip v počítači; - charakterizovať súčasný trendy telového dizajnu; - vytvoriť vlastný dizajn na konkrétny predmet, vymodelovať z hliny;
Osobnosť	- Výrazné odlišné hudobné formy (napr. symfónia, sonáta, fuga, ária); - Vyjadrenie vizuálnych analógií prostredníctvom výtvarných prostriedkov; - Stvárnenie hudby a nálady maľbou; - ART BRUT (surové umenie) – diela vytvárajúce ľuďmi s duševnou/psychickou poruchou. - Výtvarné vyjadrenie diela (obrazu, objektu) s využitím fyzikálnych (gravitácia)/ - chemických (experiment, pokus)/ - biologických procesov (šum, zvuky, ozveny v prírode), ktorými sa	- rozpoznať vzťahy, podobnosti a rozdielnosti medzi hudobným a výtvarným umením; - výtvarnými prvkami subjektívne znázorniť počuté vnemy, zvuky, rôzne emócie; - rozpoznať vizuálno-estetické hodnoty v procesoch prírody; - výtvarne interpretovať vybraný proces; - kresbou zobraziť impulzy z poznatkov fyziky, chémie, biológie, gramatiky; - charakterizovať kaligrafiu a vytvoriť zaujímavý text s maľovaným písmom. - reflektovať proces vlastnej tvorby, vedieť pomenovať

	zobrazí samotný proces (procesuálne umenie); - reflexia tvorby; - žiacke portfólio, hodnotiť vlastné portfólio; - prezentácia výsledkov tvorby a tvorivého procesu;	svoje silné a slabé stránky; - reflektovať proces tvorby svojich spolužiakov, vedieť oceniť to v čom sú dobrí; - prezentácia vlastného portfólia pred spolužiakmi;
--	--	--